ಕೋಟಿ ಚೆನ್ನಯ

ಡಾ. ವಾಮನ ನಂದಾವರ

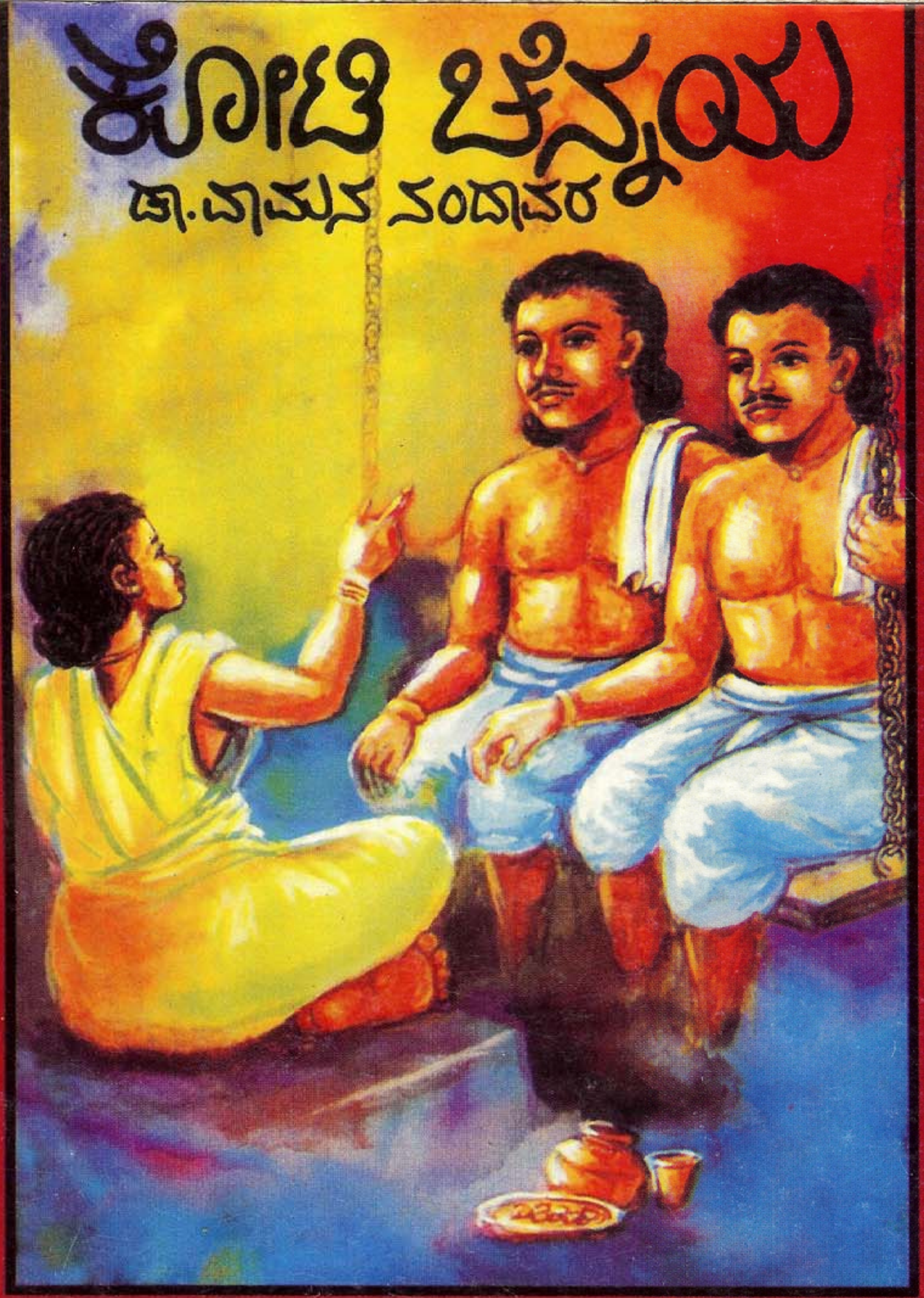

ಕರ್ನಾಟಕ ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ

ಜೋಕ್ಲೆಗಾದ್ ತುಳುಕತೆಕುಲು – 1

"TULU SHORT STORIES FOR CHILDREN' SERIES
KOTI CHENAYE by **Dr. Vamana Nandavara**
Published by Karnataka Tulu Sahitya Academy, Corporation Building,Lalbhag, Mangalore - 575 003.

BVP-1681
10/10/17
G-2343
83/84

ಪ್ರಥಮ ಮುದ್ರಣ : 1998

ದ್ವಿತೀಯ ಮುದ್ರಣ : 2007

ಬೆಲೆ : ರೂ. 20

ಪುಟಗಳು : 40

ಪ್ರಧಾನ ಸಂಪಾದಕ : ಯಂ.ಕೆ. ಸೀತಾರಾಮ್ ಕುಲಾಲ್
ಅಧ್ಯಕ್ಷರು
ಕರ್ನಾಟಕ ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ

ಪ್ರಕಾಶಕರು : ಎಸ್. ಎಚ್. ಶಿವರುದ್ರಪ್ಪ
ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್
ಕರ್ನಾಟಕ ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ
ಮಹಾನಗರ ಪಾಲಿಕೆ ಕಟ್ಟಡ,
ಲಾಲ್‌ಬಾಗ್, ಮಂಗಳೂರು - 3
ದೂರವಾಣಿ / ಫ್ಯಾಕ್ಸ್ : 0824-2459389
Email : tuluacademy@yahoo.co.in

ಹಕ್ಕುಗಳು : ಅಕಾಡೆಮಿ

ಅಕ್ಷರ ಸಂಯೋಜನೆ : 'ಫೈನ್ ಪ್ರಿಂಟ್ಸ್', ಉರ್ವಾ ಮಾರಿಗುಡಿ, ಮಂಗಳೂರು - 575 006

ಮುದ್ರಣ : 'ಫೈನ್ ಪ್ರಿಂಟ್ಸ್', ಉರ್ವಾ ಮಾರಿಗುಡಿ, ಮಂಗಳೂರು - 575 006

ಜೋಕುಲೆಗಾದ್ ತುಳು ಕತೆಕುಲು - 1

ಕೋಟಿ ಚೆನ್ನಯ

ಡಾ. ವಾಮನ ನಂದಾವರ

ಕರ್ನಾಟಕ ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ

ಮಹಾನಗರ ಪಾಲಿಕೆ ಕಟ್ಟಡ, ಲಾಲ್‌ಬಾಗ್, ಮಂಗಳೂರು - 575 003.

ದೂರವಾಣಿ / ಫ್ಯಾಕ್ಸ್ : 0824-2459389

Email : tuluacademy@yahoo.co.in

ಅಧ್ಯಕ್ಷೆರೆನ ಮದಿಪು - 1

ತುಳುನಾಡ್‌ಡ್ ಪ್ರಾಕ್‌ಡ್‌ದಿಂಚಿ ನಮ್ಮ ಹಿರಿಯಾಕುಲು ಪಂಡೊಂದು ಬತ್ತಿಂಚಿ ಅಜ್ಜಿ ಕತೆಕುಲು, ಪಾಡ್ದನದ ಕತೆಕುಲು ಒಂಜಿ ಕಾಲೊಡು ನಮ್ಮ ತುಳುವೆರೆಗ್ ಅಕ್‌ಲ್ನ ಚರಿತ್ರೆನ್ ತೆರಿಪಾಯಿನ ಕಲ್ಪಾಯಿನ ವಿದ್ಯೆಲು. ಕೋಟಿ ಚೆನ್ನಯೆರ್, ಸಿರಿ, ಅಬ್ಬಗೆ ದಾರಗೆ, ದೇವು ಪೂಂಜೆ, ಅಗೋಳಿ ಮಂಜಣೆ, ಪುಳ್ಳೂರು ಬಾಚೆ, ಪರತಿ ಮಂಗಣೆ ಇಂಚ ಏತೇತೋ ಆಂಜೊವು ಪೊಂಜೊವೆಲೆನ ಪುದರ್‌ಲೆನ್ ಕತೆಕ್‌ಲೆನ್ ನಮ್ಮ ಹಿರಿಯಾಕುಲು ಕೇಂಡೊಂದು ಕಲ್ತೊಂದು ಮಲ್ಲೆ ಆತೆರ್. ಒಂಜಿ ಕಾಲದ ಅಜ್ಜಿ ಅಜ್ಜೆರ್ನಕುಲು ಪುಳ್ಳೆಲೆಗ್ ಇತ್ತ್‌ಂಡ್. ತೆಲ್ತ್ ತೆಲ್ತ್‌ದ್ ಬಂಜಿ ಉರ್ಕಾವುನ ಉಲ್ಲಾಸ ಇತ್ತ್‌ಂಡ್. ಇಂಚ ತೆಲಿಪುನ ಯೋಚನೆ ಮಲ್ಪುನ ಪೊಸ ಲೋಕೋಗು ಪೋಪುನ, ಪೊಸ ಸಾದಿ ಪತ್ತುನ, ಪೊಸ ವಿದ್ಯೆಲೆನ್ ತುಳುವೆರ್ ಕಲ್ತ್‌ದ್‌ನೆ ಅಕ್ಲೆನ ಅಜ್ಜಿ ಕತೆಕ್ಲೆಡ್ದ್ ಇಂಚಿತ್ತಿ ಅಜ್ಜಿ ಕತೆಕ್ಲೆ, ಪಾಡ್ದನದ ಕತೆಕ್ಲೆ ರುಚಿನ್ ನಮ್ಮ ಪೊಸ ಕಾಲದ ತುಳುವ ಜೋಕ್ಲೆಗ್ ಪುಟ್ಟವೊಡು ಪನ್ಪಿ ಆಸೆ ಕರ್ನಾಟಕ ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿದವು. ಅಂಚಾದ್ ಈ 20 ತುಳು ಕತೆ ಬೂಕುಲೆನ್ ತುಳು ಸಾಹಿತಿಲೆಡ ಬರೆಪಾದ್ ಕತೆಕ್‌ಲೆಗ್ ಬೋಡಾಪಿನ ಚಿತ್ರೊಲೆನ್ ಸೇರ್ಸಾದ್ ಬೂಕುಲೆ ಮೋನೆಲೆಗ್ ರಂಗ್ ಪಾಡ್ಪಾದ್ ತುಳು ಜೋಕುಲೆ ಮಟ್ಟೆಲ್‌ಗ್ ಪಾಡೊಂದುಂಡು.

ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ 1994ಟ್ಟ್ ಈ ಕತೆ ಬೂಕುಲೆನ್ ಬರೆಪಾವುನ ಯೋಚನೆ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲಾ ಪಂಚಾಯತ್‌ದೊಟ್ಟಿಗೆ ಸೇರ್‌ದ್ ಅಚ್ಚಿ ಮಲ್ಪುನ ಯೋಜನೆ ಇತ್ತ್‌ಂಡ್. 20 ಜನ ಸಾಹಿತಿಲ್ನಕುಲು ಅಕಾಡೆಮಿಡ್ ಸೇರ್ದ್ ಚರ್ಚೆ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಈ ಬೂಕುಲೆನ್ ಬರೆದ್ ಕೊರ್ಯೆರ್. ಬೇತೆ ಬೇತೆ ಕಲಾವಿದೆರ್ನಕುಲು ಈ ಬೂಕುಲ್ನ ಮೋನೆದ ಚಿತ್ರೊಲೆನ್ಲ ಉಳಯಿದ ಚಿತ್ರೊಲೆನ್ಲ ಬರೆದ್ ಕೊರ್ಯೆರ್. ಆಂಡ 1995ಟ್ಟ್ ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ ಅಸ್ತಿತ್ವೊಡು ಇಜ್ಜಂದಿನೆಡ್ದಾದ್‌ಲಾ, 1996ಟ್ಟ್ ಅಕಾಡೆಮಿಗ್ ಪೊಸ ಜುವ ಕೊರ್ನಗ ಜಿಲ್ಲಾ ಪಂಚಾಯತ್‌ದ ಯೋಜನೆ ಉಂತುದು ಪೋಯಿನೆಡ್ದಾದ್‌ಲಾ ಬೊಕ್ಕ ಅಕಾಡೆಮಿದ ಪಣವುದ ತಾಪತ್ರಯೊಲೆಡ್ದಾದ್‌ಲಾ ಈ 20 ಬೂಕುಲೆನ್ ಅಚ್ಚಿ ಮಲ್ಪುನ ಕೆಲಸೊ ದುಂಬು ದುಂಬೇ ಪೋಂಡು. ಆಂಡ ಇತ್ತೆ ಎಂಚಲಾ ಮನಸ್ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಈ ಎಡ್ಡೆ ಕೆಲಸೊನು ಕೋಡಿ ಎತ್ತವೊಡುಂದು ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ ಈ 20 ಬೂಕುಲೆನ್ ಅಚ್ಚಿ ಮಲ್ತೊಂದುಂಡು.

ಈ ಬೂಕುಲೆನ್ ಬರೆದ್ ಕೊರ್ತಿನ ಮಾತ ತುಳು ಸಾಹಿತಿಲೆನ್ಲಾ, ಅವೆಕ್ಕ್ ಚಿತ್ರ ಬರೆದ್ ಕೊರ್ತಿ ಕಲಾವಿದೆರೆನ್ಲಾ ಅಕಾಡೆಮಿ ಮೋಕೆಡ್ ನೆನೆತೊಂದುಂಡು. ಉಂದೆಟ್ಟು ಕೋಟಿ ಚೆನ್ನಯ ಕತೆ ಬೂಕುನು ಪೊರ್ಲುಡು ಮೊಡೆದ್ ಕೊರಿನ ಡಾ. ವಾಮನ ನಂದಾವರ ಮೆರೆಗ್ ಅಕಾಡೆಮಿದ ಪುದರ್‌ಡ್ ಸೊಲ್ಮೆ ಸಂದಾವೊಂದುಲ್ಲೆ. ಈ ಬೂಕುಗು ಅಕ್ಷರ ಜೋಡಣೆ ಮಲ್ತ್ ಕೊರಿನ ಆಕೃತಿ ಕಂಪ್ಯೂಟರ್ಸ್‌ದ ಕಲ್ಲೂರು ನಾಗೇಶ್ ಬೊಕ್ಕ ನಳಿನಿ ಸುವರ್ಣ ಮೊಕ್ಲೆಗ್ಲಾ, ಕಡಮೆ ಕಾಲೊಡು ಪೊರ್ಲು ಪೊಲಿಗೆಡ್ ಅಚ್ಚಿ ಮಲ್ತ್ ಕೊರಿನ ಪ್ರಕಾಶ್ ಆಫ್‌ಸೆಟ್ ಬೈಕಂಪಾಡಿ ಇಂದೆತ್ತ ದನಿ ಕೆ.ಎಂ. ಶಂಕರ ಪ್ರಭು, ಮೆನೇಜರ್ ಶ್ರೀನಿವಾಸ ರಾಯೆರ್ನ ಸಹಾಯೊನು ಅಕಾಡೆಮಿ ಏಪಲಾ ನೆನೆತೊನುಂಡು.

ಮಂಗಳೂರು
16-3-1998

ಪ್ರೊ. ಬಿ. ಎಂ. ವಿವೇಕ ರೈ

ಅಧ್ಯಕ್ಷೆರೆನ ಮದಿಪು - 2

ಸುವರ್ಣ ಕರ್ನಾಟಕದೊ ಈ ವರುಷೊಡ್, ಕೋಟಿ ಚೆನ್ನಯ ಬೂಕ್‌ನ್ ರಡ್ಡನೆ ಸರ್ತಿ ಅಚ್ಚಿ ಮಲ್ಪುನ ಅವಕಾಶ ಒದಗ್‌ದ್ ಬತ್ತ್ಂಡ್ಂದ್ ತೆರಿಪಾಯೆರೆ ಎಂಕ್ ಬಾರಿ ಸಂತೋಷ ಆಪುಂಡು. ಎಡ್ಡೆ ಕತೆಕ್ಕುಲು, ಸಾಹಿತ್ಯೊಲು ಓದುನಕ್ಲೆಗ್ ಮುಟ್ಟುಲೆಕೊ ಅಕಾಡೆಮಿ ರಡ್ಡನೆ ಅಚ್ಚಿಗ್ ಕೈ ಪಾಡ್ದ್ಂದ್. ಸುರುತ ಗುರಿಕಾರ್ರೆ ಮುದಿಪುಡು ಪ್ರೊ. ಬಿ.ಎ. ವಿವೇಕ ರೈ ಮೇರ್ ಕೋಟಿ ಚೆನ್ನಯ ಇನ್ಪಿ ಕತೆ ಅಂಚನೆ ಬೂಕುಲೆನ್ ಬರೆಪಾದ್ ಅಚ್ಚಿ ಮಲ್ಪರೆ ಉಲ್ಲಾಸ ದೆತೊನುನ ನಿಜವಾದ್‌ಲಾ ಬಾರಿ ಎಡ್ಡೆ ವಿಷಯ.

ತುಳುನಾಡ್, ಬೂಡ್‌ಡ್ ನಡತಿ ಕತೆಕ್ಕುಲು ದುಂಬುದ ಜೋಕುಲು ಬಾಲೆಲೆಗ್ ಮುಟ್ಟೊಡು, ಇನ್ಪಿನವು ಅಕಾಡೆಮಿದ ಬಯಕೆ. ಅಂಚಾದ್ ಅಕಾಡೆಮಿದ ಕರಿನ ಸರ್ತಿದ ಬೂಕುಲು ಖರ್ಚಾದ್ ಇತ್ತ್ರೆ ಪಿರ ಅಚ್ಚಿ ಮಲ್ಪೆರೆ ಪಾಡ್ಡಿನವು ಸುವರ್ಣ ಕರ್ನಾಟಕದ ಸುವರ್ಣ ಸಂದರ್ಭೊಂಡ್ ಪನೊಲಿ.

ಡಾ. ವಾಮನ ನಂದಾವರೆರ್ ಮುಡೆಯಿ ಈ ಬೂಕುಡು ಬಜೀ ಜೋಕುಲೆಗ್ ಅತ್ತ್ಂಡೆ, ಹಿರಿಯಕ್ಲುಲ ಓದುಲೆಕ್ಕ ಈ ಕತೆನ್ ಪೊರ್ಲುಡು ನೆಯಿದ್ ಕೊರ್ತೆರ್. ಅರೆಗ್ ಎಂಕ್ಲೆ ಸೊಲ್ಮೆಲು.

ಜಾನಪದೊದ ಈ ಕತೆಟ್, ತುಳುನಾಡ್‌ದ ಪೊರ್ಲು ಪೊರ್ಲುದ ರಂಗ್ ರಂಗ್‌ದ ಬೂಕುಲೆನ್ ಆಯ್ಕೆ ಮಲ್ತ್ ಅಚ್ಚು ಮಲ್ಪುನ ಬೇಲೆಗ್ ಕೈ ಪಾಡ್ಡ.

ಬೂಕುಲೆನ್ ಬರೆಯಿ ಡಾ. ನಂದಾವರೆರೆಗ್ ಬೊಕ್ಕ ಪೊರ್ಲುಡು ಅಚ್ಚಿ ಮಲ್ತಿನ ಫೈನ್ ಪ್ರಿಂಟ್ಸ್, ಕುಡ್ಲ ಮೊಕಲೆಗ್ ಅಕಾಡೆಮಿದ ಸೊಲ್ಮೆಲು.

ಯಮ್.ಕೆ. ಸೀತಾರಾಮ್ ಕುಲಾಲ್

ಮಂಗಳೂರು
31-3-2007

ಕೋಟಿ ಚೆನ್ನಯ

ಸೀನಣ್ಣೆ ತೊಜಿಪಾಯಿ ಸಾದಿ

ಆನಿ ಪುಣ್ಣಮೆ. ಸುಗ್ಗಿ ತಿಂಗೊಳು. ಬಯ್ಯದ ಪೊರ್ತು. ಒಲ್ತುಡ್ದೋ ಕದಿನ ಪುಡಯಿ ಸೊರ ಕೇಂಡ್. ಆಪೆದಿಲ್ಲ್‌ದ ಸೀನಣ್ಣೆ ಓಡೆನಾ ಪಿದಾಡ್ದಿತ್ತೆರ್.

"ಅವು ಒಲ್ಪಡ್ದ್ ಸೀನಣ್ಣ ಕದಿನ?"

ಯಾನ್ ಕೇಂಡೆ.

"ಓ ಅವ್ವೇ! ಈರೆಗ್ ಗೊತ್ತಿಜ್ಜೇ? ಅವು ನಮ ಗರೊಡಿಡ್ದ್.

ಇನಿ ಕೊಡಿಪಾಡಿ ಗರೊಡಿಡ್ ಕೋಲತ್ತೇ?"

ಸೀನಣ್ಣೆ ಸಂಗತಿ ತೆರಿಪಾಯೆರ್.

"ಗರೋಡಿ ಕೋಲನೇ! ಗರೊಡಿಡ್ಲಾ ಕೋಲ ಆಪುಂಡೇ?"

"ಅಂದ್ ಬೈದ್ಯೆರ್ಲೆ ಕೋಲ ನಡುಪುನ್ನೇ ಗರೊಡಿಡ್"

"ಬೈದ್ಯೆರ್ಲು ಪಂಡ?"

"ಅವು ಈರೆಗ್ ಗೊತ್ತಿಜ್ಜೇ? ಬೈದ್ಯೆರ್ಲು, ಮುಗೇರ್ಲು, ಕಂಬೆರ್ಲು, ಸಿರಿಕ್ಲು, ಉಳ್ಳಾಕ್ಲು ಇಂಚ ಮಾತ ಉಂಡು. ಅಯಿಟ್ ಬೈದ್ಯೆರ್ಲು ಪಂಡ ಕೋಟಿ ಚೆನ್ನಯೆರ್. ಅಕ್ಲೆಗ್ ಕೋಲ ಆಪಿ ಜಾಗೆನೇ ಗರೊಡಿ"

ಸೀನಣ್ಣೆ ವಿವರವಾದ್ ಪಂಡೆರ್.

ಆರ್ ಪಟ್ಟಿ ಪಂಡ್‌ನ ಆತ್ ಮಾತ ಪುದರ್‌ಲಾ ಎಂಕ್ ಪೊಸತ್. ಕೋಟಿ ಚೆನ್ನಯೆರೆನ ಪುದರ್ ಮಾತ್ರ ಯಾನ್ ಕೇಂಡಿನವು. ಆಂಡ ಅಕ್ಲೆಗ್‌ಲಾ ಗೊರೊಡಿಗ್‌ಲಾ ಇತ್ತಿ ಸಮ್ಮಂದ ತೆರಿಯೊಂದುಜಿ. ಸೀನಣ್ಣಡನೇ ಕೇಂಡ ಎಂಚಾಂದ್ ಎನ್ನೈ. ಅಂಚೆನೇ ಕೋಲೊಗುಲಾ ಕೋಟಿ ಚೆನ್ನಯೆರೆಗ್‌ಲಾ ಎಂಚಿನ ಸಮ್ಮಂದಾಂದ್ ತೆರಿಯೊನ್ಯೆರೆ ಮನಸಾಂಡ್.

"ಸೀನಣ್ಣ! ಈರ್ ಕೋಲೊಗು ಪೋಪರೇ?"

"ಅಂದ್! ಇತ್ತೆ ಅಡೆಗೇ ತೂಲೆ ಪಿದಾಡ್‌ನೆ. ಈರ್ ಬರ್ಪರೇ? ಬರ್ಪುಂಡ ಒಟ್ಟುಗೇ ಪೋಯಿ"

ಸೀನಣ್ಣೆ ಆತ್ ಪನ್ಪುನ್ನೇ ತಡ, ಯಾನ್ ಪಿದಾಡ್ದ್ ಕೊಡಿಕಾರ್‌ಡ್ ಉಂತ್ಯೆ. ಸೀನಣ್ಣೆಲಾ ಯಾನ್‌ಲಾ ಜಾತ್ರೆಗ್ ಪಿದಾಡ್ಯ. ಸಾದಿಡೆ ಪಾತೆರೊಂದೇ ಪೋಯ.

"ಈರೆಗ್ ಕೋಟಿ ಚೆನ್ನಯೆರೆ ಕತೆ ಗೊತ್ತುಂಡೇ ಸೀನಣ್ಣ?"

"ದಾನೆ ಗೊತ್ತಿಜ್ಜಂದೆ?"

"ಎಂಕ್ ಒಂತೆ ಪನ್ಪರಾ?"

"ಉಂದು ಎಡ್ಡೆ ಸಂಗತಿ ಈರೆನವು! ಅತ್ತ್ ಎಂಕ್ ತಮಸ್ ಮಿನಿ ಮನ್ಪುವರಾಂದ್"

"ದಾಯೆಗ್ ಸೀನಣ್ಣ? ಇಜ್ಜಿ ತಮಸತ್ತ್ ಸತ್ಯ"

"ಅತ್ತ್ ಕೋಟಿ ಚೆನ್ನಯೆರೆ ಆಟ, ನಾಟಕ, ಸಿನೆಮಾ ಮಾತ ತೂಯಿನಾರ್ ಈರ್. ಇತ್ತೆ ಅಕ್ಲೆ ಕತೆನ್ ಎನಡ ಕೇನುವರತ್ತೆ! ಅವು ಉಪ್ಪಡ್. ಈರ್ ದಾನೆ ಅಕ್ಲೆನ ಕತೆ ಮಿನಿ ಬರೆಪ್ಪರಾಂದ್. ಅತ್ತ್ ಬೂಕು ಮನ್ಪುವರಾ?"

"ಅಂಚತ್ತ್ ಸೀನಣ್ಣ! ಈರೆಲೆಕಂತಿನಕುಲು ಪಂಡ್‌ಂಡನೇ ಎಂಕುಲು ಬರೆಯೆರೆ ಆಪುಂಡು. ಏತೆತೋ ಸಂಗತಿಲು ಎಂಕ್ಲೆಡ್ದ್‌ಲಾ ಎಚ್ಚಿಗೆ ನಿಕ್ಲೆಗೇ ಗೊತ್ತುಪ್ಪು. ಇತ್ತೆ ಈರೆಗ್ ತೆರಿನಾತ್ ಪನ್ಲೆ"

"ಅಂಚ ಸಮೊಟ್ಟು ಪನ್ಯೆರೆ ಎನಡ್ದ್ ಮಿನಿ ಆವಂದಪ್ಪ - ಈರೆಗ್ ಬೋಡಾಯಿನಿ ಕತೆ ಅತ್ತೇ? ಜನ ಯಾನ್ ಕೊರ್ಪೆ. ಎಂಚಿನೆ ಟೇಪು ದೀಪರೇ? ನಮ ಇತ್ತೆ ಒಯಿಕ್ಕ್‌ಲಾ ಗರೊಡಿದಡೆ ಪೋಯಿ"

ಎಂಕ್‌ಲೆ ಪಾತೆರ ಕತೆಟ್ಟ್ ಸಾದಿ ಸಾಗ್‌ನವೇ ತೆರಿಜಿ. ಆತನಗ ಗರೊಡಿದ ಕಂಡ ಬತ್ತ್ಂಡ್.

ಸೀನಣ್ಣೆ ಎನನ್ ಗರೊಡಿದ ಉಳಯಿ ಲೆತೊಂದು ಪೋಯೆರ್. ಅಲ್ಪ ಬೆರ್ಮೆರೆ ಗುಂಡ, ಬೆದ್ಯೆರ್ಲೆ ಪಾಪೆಲೆನ್ ಮಾತ ತೋಜಿಪಾಯೆರ್. ಒಂಜಿ ಪುಡೆಟ್ ಅರೆದಾಳ ಪಾಡ್ದ್ ಯೇಸೊಗು ಅಯಿತ ಆವೊಂದಿತ್ತಿನ ಪರವೆರೆನ್ ತೋಜಿಪಾಯೆರ್.

"ತೂಲೆ ಮೊಕುಲೇ ಬ್ಯೆದ್ಯೆರ್ಲೆಗ್ ಕಟ್ಟುನಕುಲು. ನನ ಮಾತ ಎಂಚಿನ ಬೋಡಾ ಅಕ್ಲೇ ಈರೆಗ್ ಪನ್ಪೆರ್"

ಸೀನಣ್ಣೆ ಅಕ್ಲೆನ ಗುರ್ತ ಮಲ್ತ್ ಕೊರ್ಯೆರ್.

ಒಂತೆ ಪೊರ್ತಾನಗ ತರೆಕ್ಕ್ ಚಪ್ಪರಂಬು ದೀದ್ ಬ್ಯೆದ್ಯೆರ್ಲೆ ಯೇಸೊ ತಯಾರಾಂಡ್. ಬೆರ್ಮೆರೆ ಗುಂಡದ ಎದುರು ಉಂತುದು ತೆಂಬೆರೆ ಬೊಟ್ಟುದು ಬೀರ ಪಂಡೆರ್. ಗರೊಡಿ ಜತ್ತ್ಂಡ್. ಆನಿ ಇರ್ಲಿಡಿಯ ಯಾನ್ ಬ್ಯೆದ್ಯೆರ್ಲೆ ಕೋಲ ತೂಯಿ. ನೇಮದ ಪೊರ್ತು ಬ್ಯೆದ್ಯೆರ್ಲೆ ಸಂದಿ ಅಪಗಪಗ ಪನ್ಪೆರ್. ಅಂಚೆನೆ ನಲಿಪುವೆರ್. ಇಂಚ ಪನ್ಪಿ ಸಂದಿ ಬೀರೊಲೆಡ್ ಅಮರ್ ಜೋಕ್ಲು ಕೋಟಿ ಚೆನ್ನಯೆರೆ ಕತೆ ಉಂಡು. ಅವ್ವೇ ಕತೆನ್ ಯಾನಿತ್ತೆ ನಿಕ್ಲೆಗ್ ಪನೊಂದುಲ್ಲೆ.

ಕೇಂಜವ ಪಕ್ಕಿಲೆ ಕತೆ

ಏಳ್ ಕಡಲ್ ಉಂಡು. ಉಪ್ಪಿ ನೀರ ಕಡಲ್, ಚಪ್ಪೆ ನೀರ ಕಡಲ್, ಕಣ ನೀರ ಕಡಲ್, ನೆತ್ತೆರ್ ಕಡಲ್, ಅಲ್ಲಿ ಕಡಲ್, ಸುಲ್ಲಿ ಕಡಲ್, ಪಾಮಜಿ ಕಡಲ್, ಏಳನೆ ಕಡಲ ನಡುಟು ಸೂರ್ಯ ಬಾರಿ ದೇವೆರ್ ಉದ್ಯ ಉದಿಪನ ಬೆಂದೆರ್. ಎಡತ್ಡ್ ಎಡಪುಂಚ. ಬಲತ್ಡ್ ಬಲಪುಂಚ. ಎಡಪುಂಚ ಉಡೆಂಡ್, ಪೊಣ್ಣುಕೇಂಜವ ಪಕ್ಕಿ ಪುಟ್ಟುಂಡು. ಬಲಪುಂಚ ಉಡೆಂಡ್ ಆಣ್‌ಕೇಂಜವ ಪಕ್ಕಿ ಪುಟ್ಟುಂಡು. ಅವು ತಗೆ ತಂಗಡಿ ಪಕ್ಕಿಲು. ಪಕ್ಕಿಲು ಕೂವೆಮರಟ್ ಕುಲ್ಯ. ಸಿರಿ ಪೊನ್ನೆದ ಮರಟ್ ಕಾರಿ ಕಟ್ಟಿಯ. ಕಿನ್ನಿ ಕಲ್ಲ ಪೊಯ್ಯೆ ಒಕ್ಕೊನುದು ಬಳತೊ. ಮಲ್ಲೆ ಆವೊನು ಬುಳೆಯೊ.

ಪೊಣ್ಣುಪಕ್ಕಿಗ್ ಸಂತಾನದ ಸಿರಿಪಲತ್ತ ಬಯಕೆ ಪುಟ್ಟ್ಂಡ್. ಇನೆ ಪಕ್ಕಿಲು ದೇವೆರೆ ಅಪ್ಪಣೆ ಪಡೆದ್ ಕಂಡನಿ ಬುಡೆದಿ ಆಯೊ. ಪೊಣ್ಣು ಪಕ್ಕಿಗ್ ಬಂಜಿ ಪೊತ್ತ್ಂಡ್. ಬಯಕೆಪುಟ್ಟ್ಂಡ್. ಬಯಕೆತೀರ್ಪೆರೆ ಆಣ್ ಕೇಂಜವೆ ಬಡಕಾಯಿಗಂಗೆಗ್ ಪೋಂಡು. ಬಯಕೆಪಂದ್ರ್ ಕೊನೊಯೆರೆ ಕೋಕಯಿಕಂತಂಡ್. ಆಂಡ ಕಂತಯಿಕೋಕಯಿ ದೆಪ್ಪೆರೆ ಆಯಿಜಿ. ಆಣ್‌ಕೇಂಜವೆ ಅವುಲೇ ಒರಿಂಡ್.

ಪೋಯಿ ಕೇಂಜನೆ ಬತ್ತ್‌ಜೆ. ಕೇಂಜವೆದಿಗ್ ಪೋಡಿಗೆ ಆಂಡ್.

"ಎನ್ನಕೇಂಜವೆ ಬತ್ತೆಂಡ ಯಾನ್‌ದೀಯಿ ಸುರುತ್ತಕೆತ್ತಿನ್_ದೇವೆರೆಗ್ ಪಾದ ಕಾನಿಗೆ ಒಪ್ಪಾವೆ

ಕೇಂಜವೆದಿ ಪರಕೆಪಂಡೊಂಡು. ಪರಕೆಪಂಡ್‌ದಾಪುನ್ನೆ ಪೋಯಿಕೇಂಜವೆ ಬತ್ತ್‌ಂಡ್. ಕೇಂಜವೆದಿಗ್ ಬಯಕೆದ ಬಲ ತಿಕ್ಕ್‌ಂಡ್.

ಕಾಲಕರಿಂಡ್. ಕೇಂಜವೆದಿ ಕೆತ್ತಿದೀಂಡ್. ಸುರುತ್ತಕೆತ್ತಿನ್ ಪಾದಕಾನಿಗೆ ಒಪ್ಪಾವೊಡು. ಪಕ್ಕಿಲು ರೆಂಕೆರೆಂಕೆ ಜೋಡಿದ್ ಕೆತ್ತಿನ್‌ದೀವೊಂಡ. ಮಿತ್ತ್‌ಮಿರಿ ಲೋಕೊಗು ರಾಯೊ. ರಾದ್‌ಪೋನಗ ರೆಂಕೆರೆಂಕೆ ಕಡಿಂಡ್. ಕೆತ್ತಿ ತಿರ್ತ್ ಕಡಲ್‌ಗ್ ಬೂರ್‌ಂಡ್. ಮಗ್ತೊಂಜಿ ಕೆತ್ತಿನ್ ಕೊನೊನಗ ಅವು ಬೂಮಿಗ್ ಬೂರ್‌ಂಡ್. ಬೂರಿ ಕೆತ್ತಿ ಚೂರು ಚೂರಾಂಡ್. ಓಡು ಬೂರಿನಲ್ಪ ಕಂಚಿಕಡಗಂದರಮನೆ ಆಂಡ್. ಬೊಂಡು ಬೂರಿನಲ್ಪ ಮನ್ನ ಮಯಿಕಂದರಮನೆ ಆಂಡ್. ಒಂಜಿ ಅರಮನೆಟ್ಟ್ ಏಕನಸಾಲೆರ್ ಪುಟ್ಟಿನಿಗೆ. ಒಂಜಿ ಅರಮನೆಟ್ಟ್ ಗುಂಡುದಬ್ಬೆ ಗಿಂಡೆ ಗಿಳಿರಾಮು ದೆಯ್ಯಾರ್ ಪುಟ್ಟಿನಿಗೆ. ಅಕ್‌ಲೆಗ್ ಮದಿಮೆ ಆಂಡ್‌ಗೆ. ಅಕ್‌ಲೆಗ್ ಪುಟ್ಟಿ ಮಗೆ ಬಾಮಲ್ಲ ಕುಮಾರೆಗೆ.

ಜೇವು ಕೇದಗೆ ಪುಟ್ಯಲ್

ಕಡಲ್‌ಗ್‌ಬೂರಿ ಕೆತ್ತಿ ನೀಂದೊಂದು ಬತ್ತ್‌ಂಡ್. ಕರೆಬರಿಕ್ಕ್ ಒಂದ್‌ಂಡ್. ಅಲ್ಪ ಪೆಜನಾರ್ ಬೆರಮಣೆ ಜಪಜಾವರ ಮಲ್ತೊಂದಿತ್ತ್‌ಂಡ್. ಕೆತ್ತಿ ಒಂಜಿ ಪುಳಿತ್ತ ಒರು ಆದ್ ಬೆರಮಣಗ್ ತೋಜಿಂಡ್. ಬೆರಮಣೆ ಅಯಿನ್ ಕೊನತ್ತ್ ಬೊಡೆದಿಡ ಕೊರ್‌ಂಡ್. ಬೊಡೆದಿ ಅಯಿನ್ ಅರಿತ್ತ ಕರಟ್ಟ್ ದೀಂಡ್. ಮನದಾನಿ ಅಲ್ಪಡ್ದ್ ಬಾಲೆ ಬುಲುಪುನ ಸೊರ ಕೇಂಡ್. ಲಿಂಬೆಪುಳಿ ಮಾಯ ಆತ್‌ಂಡ್. ಅಲ್ಪ ಪೊಣ್ಣು ಬಾಲೆ ತೋಜಿಂಡ್. ಕಂಡನಿ ಬೊಡೆದಿಗ್ ಚೋದಿಗ ಆಂಡ್.

"ನಂಕ್ ಸಂತಾನದ ಪಲ ಇಜ್ಜಂಡ್. ಉಂದು ದೇವೆರೇ ಕೊರಿನೆ".

ಅಕ್‌ಲೆಗ್ ಆತೊಂಜಿ ಸಂತೋಸಾಂಡ್. ಬಾಲೆನ್ ಅಕ್ಲು ಪೊರ್ಲುಡು ಸಾಂಕ್ಯೆರ್. 'ಜೇವು ಕೇದಗೆ'ಂದ್ ಪುದರ್ ದೀಯೆರ್.

ಜೇವು ಕೇದಗೆ ಎಲ್ಲಿ ಪೋದು ಮಲ್ಲೆ ಆಯಲ್. ಪೊಣ್ಣು ಪೋದು ಪೊಂಜೊವಾಯಲ್. ಆಂಡ ಪೊಣ್ಣು ಮದಿಮೆಗ್ ದುಂಬು ಮದಿಮಾಳಾಯೆರೆ ಬಲ್ಲಿಗೆ. ಉಂದು ಆನಿದ ಕಾಲದ ಬೆರಣೆರೆ ಕಟ್ಟ್‌ಗೆ. ಅಂಚಾದ್ ಕೇದಗೆನ್ ಕಾಡ್‌ಗ್ ಲೆತೊಂದು ಪೋಯೆರ್. ಕಣ್ಣ್‌ಗ್

ಕುಂಟು ಕಟ್ಟ್‌ದ್ ಕಾಡ್‌ಡ್ ಬುಡಿಯೆರ್.

ದೇಯಿ ಬೈದ್ಯೆದಿ ಯೇರ್?

ಸಂಕಮಲೆ ಕಾಡ್‌ಡ್ ಸಾಯುನಬೈದ್ಯೆ ಮೂರ್ತೆ ಮೂರೊಂದಿತ್ತ್. ಆತನಗ ಏರೋ ಬುಲಿಪುನವು ಕೇಂಡ್. ಕೇರ್ಪುದಗಂಟ್‌ನ್ ಪತ್ತ್‌ದ್ ಅರಬಾಯಿ ಕೊರೊಂದುಪ್ಪುನ ಪೊಣ್ಣನ್ ತೂಯೆ.

"ಅಯ್ಯೋ ದೇವೆರೆ! ಏರಪ್ಪ ಈ ಪೊಣ್ಣನ್ ಇಂಚ ಬುಡುತೆರ್?"

ಸಾಯನೆ ಅಲೆನ ಕಣ್ಣ್‌ದ ಕುಂಟುಗಿಚ್ಚಯೆ. ಗತಿದಾಂತಿ ಪೊಣ್ಣನ್ ತನ ಇಲ್ಲಡೆ ಲೆತೊನುದು ಪೋಯೆ. ಪೊರ್ಲ್ಡೆ ಸಾಂಕ್ಯೆ. ದೇಯಿ ಬೈದ್ಯೆದಿಂದ್ ಪುದರ್‌ದೀಯೆ. ಕಂಗ್ ಬಿತ್ತ್‌ಲ್ ಕಾಂತಣ ಬೈದ್ಯಗ್ ಮದಿಮೆ ಮಲ್ತ್ ಕೊರ್ಯೆ.

ಪರ್ಮಲೆ ಕಾಡ್‌ಡ್ ಪಂಜಿದ ಬೋಂಟೆ

ತುಳುನಾಡ್‌ಡ್ ಪರ್ಮಲೆ ಪನ್ಪುನವು ಒಂಜಿ ಸೀಮೆ. ಪರ್ಮಲೆ ಬೂಡುದ ಬಲ್ಲಾಳೆ ಅಡೆಗ್ ಅರಸು. ಒರ ಪರ್ಮಲೆ ಬಲ್ಲಾಳೆ ಜನಮಾನಿ ಕೂಡಾದ್ ಬೋಂಟೆಗ್ ಪೋಯೆ. ಬೋಂಟೆ ಜೈಪುನಗ ಒಂಜಿ ಕಾಡಪಂಜಿ ಲಕ್ಕ್‌ದ್ ಬಲಿಪ್ಪೆರೆತೂಂಡು. ಬಲ್ಲಾಳೆ ಈಡ್ ದೀದ್ ಪಗರಿಬುಡಿಯೆ. ಆಂಡ ಪಗರಿ ಬುಡುದು ಪಜ್ಜೆ ಊರುನಗ ಬಲ್ಲಾಳನ ಕಾರ್‌ಗ್ ಮುಳ್ಳು ನಚ್ಚಬೆಂದ್‌ಂಡ್. ಅವು ಬೊಳಿಯ ಪಡಿಕರೆದ ಮುಳ್ಳು. ಬಲ್ಲಾಳಗ್ ಬೇನೆಡ್ ಕಣ್ಣ್‌ಕತ್ತಲೆ ಪೋಂಡು. ಈಡ್‌ತಾಗಿ ಪಂಜಿ ಅಂಚಿ ಮಗ್‌ರ್‌ಂಡ್. ಬಲ್ಲಾಳೆ ಇಂಚಿ ಮಗ್‌ರ್‌ಯೆ. ಬೋಂಟೆದ ಮಂದೆಲು ಕರ್ಮಾರ್ದ ಒಯಿ ಕಡ್ತೆರ್. ದಂಡಿಗೆ ಕಟ್ಟೆರ್. ಬಲ್ಲಾಳನ್ ಬೂಡುಗು ತುಂಬೆರ್.

ಕಾರ್‌ಗ್ ಕಂತಿನವು ನಂಜಿದ ಮುಳ್ಳು. ಬಲ್ಲಾಳನ ಕಾರ್‌ಡ್ ಬಾಪು ಲಕ್ಕ್‌ಂಡ್. ಬಲ್ಲಾಳೆ ಬೂಡುದ ಬೊಮ್ಮಯನ್ ಚಾವಡಿ ಸಾಂತಯನ್ ಲೆಪುಡಾಯೆ. ಬೊಟ್ಟು ಒಕ್ಕೆಲ್ ಅಮನ ಬನ್ನಾಯನ್ ಬರ್ಯೆರೆ ಪನ್ಪಾಯೆ. ಅಮನ ಬನ್ನಾಯೆ ಬಲ್ಲಾಳನ ಕಾರ್‌ಗ್ ಮರ್ದ್ ಅರೆತ್ ಪೂಜಿಯೆ. ಆಂಡ ಬಾಪು ಏರೊಂದೇ ಪೋಯಿನೆ ಅತ್ತಂದೆ ಕಮ್ಮಿ ಆಯಿಜಿ. ಬಲ್ಲಾಳಗ್ ದಿನೊಡ್ದು ದಿನ ಬೇನೆ ಎಚ್ಚಿಗೆ ಆವೊಂದೇ ಪೋಂಡು, ಸರ್ರೊಡು ಸಕ್ತಿ ಕಮ್ಮಿ ಆವೊಂದೇ

ಬತ್ತ್‌ಂಡ್.

"ಯಾನ್ ಒರಿಪುಜೆ, ಯಾನ್ ಸೈತೆನೆ. ಓ ಬೊಮ್ಮಯ! ಎನ್ನ ಒರ್ಕೊಡಿ ಪೆರಣ ಒರಿಪುನಕುಲು ಏರ್ ಉಲ್ಲೆರ್?"

ಬಲ್ಲಾಳೆ ಬೊಮ್ಮಯಡ ಲೆತ್ತ್ ಬಾಮಿಯೆ.

ಜುವ ಒರಿತ್‌ನಾಲ್

ಏರಾಜೆ ಬರ್ಕೆಡ್ ಸಾಯನ ಬೈದ್ಯೆ ಉಲ್ಲೆ. ಆಯನ ತಂಗಡಿ ದೇಯಿ ಬೈದ್ಯೆದಿಗೆ. ಎಡ್ಡೆ ಮರ್ದ್ ವೈದ್ಯ ಬೆನ್ಪಲ್‌ಗೆ. ದೇಯಿಗ್ ಬರ್ಯೆರೆ ಬಲ್ಲಾಳೆ ಜನ ಕಡಯೆ. ಆಂಡ ದೇಯಿ ದಿಂಜಿದಿ ಬಂಜಿನಾಲ್. ಉಂತ್‌ಂಡ ಕಾರ ಉಂಗಟ ಅಲೆಗ್ ತೋಜಂದ್. ನಡತ್ತ್ ನಾಲಜ್ಜ ಆಲ್ ಬರಯಲ್. ಬಲ್ಲಾಳೆ ದೇಯಿನ್ ಲೆತೊಂದು ಬರ್ಯೆರೆ ತನ ದಂಡಿಗೆನೇ ಕೊರು ಕಡಯೆ.

ದೇಯಿ ಮರ್ದ್‌ದ ಸನ್ನಯು ಜೋಡ್ಯಲ್. ಎಲಿಮಲೆಡ್ದ್ ಏಳ್‌ಪುಂಡಿ ಬೇರ್ ಮರ್ದ್ ತುರ್ಪುಡಿಯಲ್. ಸತ್ಯ ದಂಡಿಗೆಡ್ ಕಾನಿಗೆ ದೀಪಯಲ್.

"ಅರಸು ಬಲ್ಲಾಕುಳು ಕುಲ್ಲು ದಂಡಿಗೆಡ್ ಯಾನ್ ಕುಲ್ಲಯೆ"

ದಂಡಿಗೆದ ಕೊಂಬುಗು ಕೈ ಕೊರೊನು ದೇಯಿ ನಡತ್ತ್‌ದೇ ಬತ್ತಲ್. ಬೂಡುಗು ಎತ್ಯಲ್.

ಬೂಡುಗು ಬತ್ತಿ ದೇಯಿನ್ ಬಲ್ಲಾಳೆ ಉಳಯಿ ಲೆಪುಡಾಯೆ.

"ಬಲಪ್ಪೆ ದೇಯಿ! ಎನ ಒರ್ಕೊಡಿ ಪೆರಣ ಒರಿತ್ ಪತ್ತ್‌ಲಪ್ಪೆ. ನಿಕ್ಕ್ ಕೊರ್ಪಿ ಸೇಜೆಪಾಲನೆ ಕೊರ್ದ್ ಬಾಮಿಬೆ. ಪೊಣ್ಣು ಪೆದ್ಯಂಡ ಎಣ್ಣೆವೊಲೆ, ಎಸಳ್‌ಬುಗುಡಿ, ಮುಳ್ಳ ಕೊಪ್ಪು ಕೊರುವೆ. ಕಾರ್‌ಗ್ ಒಂಕಿ ಒಯ್ಯನಿಗೆ ಕೊರು ಪಾಲಿಬೆ. ಆಣ್ ಪೆದ್ಯಂಡ ಬೆನ್ಯೆರೆ ಬೆನ್ನಿ, ಅಡಪ್ಪೆರೆ ಎರು, ಉತ್ತರ ಉಂಬೊಳಿ ಬುಡುಪಾಲಿಬೆ".

ದೇಯಿ ಬಲ್ಲಾಳನ ಬೇನೆದ ಕಾರ್ ಪತ್ಯಲ್. ಪೂಜಿದಿ ಲೇಪ ದೆಕ್ಕಿಯಲ್. ಕನೆಲ್ ತೂಯಲ್. ಮಂತ್ರೊಡು ಮಾನಿಯಲ್. ತಪ್ಪುಡು ತನಿತಲ್.

ದೇಯಿನ ಮರ್ದ್ ಆರೆಕಿ ಬಲ್ಲಾಳಗ್ ಪತ್ತ್‌ದ್‌ಂಡ್. ಕಾರ್‌ದ ದರ್ಪು ತಗ್ಗ್‌ದ್‌ಂಡ್. ಸರ್ರೊಡು ಸಕ್ತಿ ಎಚ್ಚಿದ್‌ಂಡ್. ಲಕ್ಕ್‌ದ್ ಉಂತುದು ನಡತ್ತ್ ನಾಲಜ್ಜ ಪೋಯೆರೆ ಆತ್‌ಂಡ್. ಬಲ್ಲಾಳನ ಪೋಯಿ ಜುವ ಒರಿದ್‌ಂಡ್. ಒರ್ಕೊಡಿ ಪೆರಣ ಒರಿತ್ ಕೊರಿ ದೇಯಿನ್ ಬಲ್ಲಾಳೆ

ಲೆಪುಡಾದೆ. ಸೇಜೆಪಾಲನೆ ಕೊರ್ಪಾದೆ.

"ಓ ಅಪ್ಪೆ ದೇಯಿ! ಈ ಎನನ್ ಪೆದ್ದಿನ ಗಿಂಡೆ ಗಿಳಿರಾವು ದೆಯ್ಯಾರ್‌ಗ್ ಸಮೊ. ಒರಿದಿನ ಸೇಜೆಪಾಲನೆ ನಿನ ಜೋಕುಲೆಗ್ ಕೊರುವೆ"

"ಓ ಬಲ್ಲಾಳೆ! ಯಾನ್ ಬತ್ತಿ ಕೆಲಸ ಆಂಡ್. ಎಂಕ್ ನನ ಅಪ್ಪಣೆ ಕೊರ್ಲೆ. ಯಾನ್ ಒರ ಪಿದಡೊಡು."

ದೇಯಿ ಪಿದಡಿಯಲ್.

ನಂಜಿದ ಮುದೆಲ್

ಆಂಡ ದೇಯಿಗ್ ನಡಪ್ಪೆರೆ ತೀರಂದ್. ಬೂಡು ಜತ್ತೊನುದು ಕಟ್ಟಪುಣಿಯೆ ಆನಗ ಅಲೆಗ್ ಪೆದ್ದು ಬೇನೆ ಸಂಕಡ ಸುರುವಾಂಡ್. ತಡೆಯೆರೆ ತೀರಂದೆ ಕಟ್ಟ ಪುಣಿಟ್ ಒಂಜಿ ತಾರೆಗ್ ಒರಗ್‌ದ್ ಉಂತ್ಯಲ್. ಆತ್ ಪೊರ್ತುಗು ಕಂಬುಲದ ಕಟ್ಟಪುಣಿಯೆ ಬೂಡ ಬದ್ಯಂತೆ ಬರೊಂದುಲ್ಲೆ. ಸಾದಿಡೆ ಉಂತೊಂದಿತ್ತಿ ದೇಯಿನ್ ಆಯೆ ತೂಯೆ. ಬೂಡುಗು ದೇಯಿ ಬತ್ತಿನವು ಆಯಗ್ ಸಾದ್ ಸಮದಾನ ಇಜ್ಜಂಡ್.

"ದಾನೆದೆ ಪೊಣ್ಣೆ? ಇನಿ ಸಾದಿಲ ತೆಲವಂದಿ ನಿಕ್ಕ್ ಪನವುದ ರಾಪೊ ನೆತ್ತೆರ್‌ದ ಗಿಡಿಪೊ?"

ಬುದ್ಯಂತೆ ಇಂಚ ಪಂಡೊನು ಮುಂಗಯಿಡೆ ಕುಟ್ಟೊನು ಬತ್ತೆ.

"ಈರ್ ಎನನ್ ದಾನೆಂದ್ ನೆರ್ಯರ್ ಬುದ್ಯಂತ? ಮಿತ್ತ್‌ಗ್ ಎನ ಬಂಜಿಡ್ ಪುಟ್ಟಿ ಬಾಲೆಲು ತೂಯಿಲೆಕ್ಕ ಉಪ್ಪಡ್!"

ದೇಯಿ ತಡೆವಂದಿ ಸಂಕಡೊಡು ಪಂಡಲ್. ಕಣ್ಣ್‌ಡ್ ಕಡು ದುಕ್ಕ ಬುಡಿಯಲ್. ಅಲೆಗ್ ದುಂಬು ಅಜ್ಜ ದೆಪ್ಪೆರೆ ಆಯಿಜಿ. ಅಲ್ಪನೆ ತಾರೆದ ಮುದೆಲ್‌ಡೆ ಕುಲ್ಯಲ್.

ಅಮರ್ ಕುಟ್ಟಿಲ್ ಪುಟ್ಯೆರ್

ಬಲ್ಲಾಳಗ್ ಸಂಗತಿ ತೆರಿಂಡ್. ದೇಯಿನ್ ಬೂಡುಗು ಪಿರ ಲೆಪುಡಾಯೆ. ಅಲೆಗ್ ಪೆದ್ಯೆರೆ ಅಟ್ಟಣೆ ಮಲ್ಪಾಯೆ. ದೇಯಿ ಬೂಡುದ ಕೊಟ್ಯಡ್ ಅಮರ್ ಬಾಲೆಲೆನ್ ಪೆದ್ದಿಯಲ್. ಅವು ಆಣ್ ಬಾಲೆಲು. ಪೆದ್ದಿ ಸೂತಕ ಕರಿಂಡ್. ಅಮೆ ಕರಿದ್ ಪದಿನಾಜೆಟ್ಟ್ ತೊಟ್ಟಿಲ್ ಕಟ್ಟಿಯೆರ್.

ಒಂಜಿ ತೊಟ್ಟಿಲ್‌ಡ್ ರಡ್ಡ್‌ದೆ ಪಾಡ್ಯೆರ್. ಜೋಡು ಜೋಕುಲೆನ್ ಜೆಪ್ಪುಡಾದ್ ತೂಂಕ್ಯೆರ್. ಮಾನಾಯೆರ್. ಬಲ್ಲಾಳ್ ಸುರು ಪುಟ್ಟಿ ಬಾಲೆನ್ 'ಕೋಟಿ'ಂದ್ ಪುದರ್ ದೀದ್ ಲೆತ್ತೆ. ಮಗ್ಗ್ತ್ ಪುಟ್ಟಿ ಬಾಲೆಗ್ 'ಚೆನ್ನಯೆ'ಂದ್ ಪುದರ್ ದೀಯೆ.

ಅಪ್ಪೆನ್ ಕಳೆವೊಂಡಿ ಜೋಕುಲು

ಒಂಜಿ ದಿನ ದೇಯಿ ಜೋಕುಲೆನ್ ಮೀಪಯಲ್. ಬಡವುಗು ಕೊರ್‍ಯಲ್, ಮಾನಾದ್ ಜೆಪ್ಪುಡಾಯಲ್. ಮೈಲೆ ಕುಂಟು ತೊಯ್ಪೆರೆ ತನ್ನೆತೋಡುಗು ಪೋಯಲ್. ಮಿತ್ತ್‌ಡೆ ತಾರೆದ ಕಟ್ಟಪುಣಿ ಉಂಡು. ತಿರ್ತ್‌ಡೆ ಮಡಿತ್ತ ಕರಿಯ ಉಂಡು. ದೇಯಿ ಕುಂಟು ತೊಯ್ತಲ್. ಬಗ್ಗ್‌ದ್‌ನಲ್ತ್ ಅನ್ನಯಲ್. ಆತನಗ ದೇಯಿನ ನಡು ನೆತ್ತಿಗ್ ಪಜಿ ಕೊತ್ತಲಿಂಗೆ ಬೂಂರ್ದ್ದು. ದೇಯಿ ಅಲ್ಪನೆ ಬೂರ್‍ಯಲ್. ಕಾಯಬುಡು ಕೈಲಾಸ ಸೇರ್‍ಯಲ್. ಪುರುಬಾಲೆಲು ಗತಿದಾಂತೆ ಆಯೆರ್. ಕಂಡನಿ ಕಾಂತಣನ್ ದೇಯಿ ದುಂಬೇ ಕಳೆವೊಂಡಿನಾಲ್.

ಅಪ್ಪೆ ಅಮ್ಮೆದಾಂತಿ ಜೋಕುಲೆನ್ ಬಲ್ಲಾಳ್ ತನ ಅಬ್ಬೆಲ್ಲೆ ಕೈಟ್ ಕೊರ್‍ಯೆ. ಅರ್ತಿ ಪಿರ್ತಿಡೆ ಸಾಂಕಾಯೆ. ಉನ್ಪೆರೆ ನುಪ್ಪು ಪಾಡ್ಯೆರೆ ದುತ್ತು ಪೊದೆಪು ಕೊರ್ದು ಪಾಲಿಯೆ. ಜೋಕುಲು ಎಲ್ಲಿ ಪೋದು ಮಲ್ಲೆ ಆಯೊ. ಬಲ್ಲಾಳೆ ಜೋಕುಳೆ ತಮ್ಮಲೆ ಸಾಯನನ್ ಲೆಪ್ಪುಡಾಯೆ. ಸಾಯನನ ಕೈಟ್ ಜೋಕುಲೆನ್ ಒಪ್ಪಾದ್ ಪಂಡೆ.

"ಓ ಸಾಯನ! ಮಿತ್ತ್‌ಗ್ ಈ ಬಾಲೆಲೆನ್ ಸಾಂಕು ಕೆಲಸ ನಿನ್ನವು"

ಬಲ್ಲಾಳೆ ಕರ್ಚಿಗ್ ವರನ್, ಪೇರ್‌ಗ್ ಪೆತ್ತ, ಕೊಜಪುಗು ಎರ್ಮೆ ಕೊರು ಕಡಯೆ. ಎಲ್ಲೂರಬ್ಬೆ ಕೈಟ್ ಜೋಕುಲೆಗ್ ಬಂಟ ಕತ್ತಿಲೆನ್ ಕೊರ್ಪಾಯೆ.

"ಇನಿಡ್ದ್ ಬೊಕ್ಕ ನಿಕುಲು ಇನೆ ಬಂಟೆರಾದ್ ಬಳಪುಲೆ!"

ಜೋಕುಲೆಗ್ ಪೆರಿಯಾಕುಳೆ ಮದಿಪು ತಿಕ್ಕ್‌ಂಡ್.

ತಮ್ಮಲೆನ ತಾಂಕನ

ಸಾಯನ ಬೈದ್ಯೆ ಜೋಕುಲೆನ್ ತರ್ಕೊಂಡೆ. ಎಡತ್ ಬಲತ್ತ್ ಪುಗೆಲ್‌ಲೆಡ್ ಕುಲ್ಲಾವೊಂಡೆ. ಏರಾಚೆ ಬರ್ಕೆಗ್ ಪಿದಡಿಯೆ. ಸಾದ್ಯೆ ಪೋನಗ ಬೂಡ ಬುದ್ಯಂತೆ ಬರೊಂದಿತ್ತೆ.

"ದಾನೆ ಸಾಯನ ಉಂದು ಕೇರಿದ ಕಿನ್ನಿಲಾ ಒಳ್ಳೆದ ಕಿನ್ನಿಲಾ?"

ಬುದ್ಯಂತೆ ನಂಜಿ ಮಚ್ಚರ ಪಾತೆರ್ಯೆ.

"ಉಂದು ಇನಿ ಬೇಲಿ ಬರಿತ ಕೇರಿದ ಕಿನ್ನಿಲು. ಸಾದಿ ಬರಿತ ಒಳ್ಳೆದ ಕಿನ್ನಿಲು. ಎಲ್ಲೆದಾನಿಗ್ ಪುಂಚದ ಮರಿಕುಲಾದ್ ಬಳಪೆರೆ ಉಂಡು. ಇಸ ಕೊನೊದು ಈರೆಗ್ ಕೊಡಪೆರೆ ಉಂಡು ಬುದ್ಯಂತ!"

ಸಾಯನೆ ಸದುಕ್ಕು ಸದುತ್ತರ ಕೊರ್ಯೆ. ಏರಾಜೆಬರ್ಕೆಗ್ ಬತ್ತೆ. ಬೊಡೆದಿ ಸೊನ್ನೆ ಸೋಯಿ ಬೈದ್ಯೆದಿನ್ ಲೆತ್ತೆ. ಈ ಬಾಲೆಲೆನ್ ಪೊರ್ಲುಡೆ ಸಾಂಕ್‌ಲಂದ್ ಪಂಡೆ. ಏರಾಜೆ ಬರ್ಕೆಡ್ ಕೋಟಿ ಚೆನ್ನಯೆರ್ ಪೊರ್ಲುಪೊಲಿಗೆಡೆ ಬುಳೆಯೆರ್. ಅಪಗಪಗ ಬೋಡಾಯಿನೆನ್ ಬಲ್ಲಾಳೆ ಬೂಡುಡ್ದು ಕಡಪುಡು ಕೊರೊಂದಿತ್ತೆ. ಕೈಕ್ ಬಳೆ, ಕಾರ್‌ಗ್ ಕಡಗ, ಕೆಬಿಕ್ ಗುಂಡಲ, ಸೊಂಟೊಗು ಚಲ್ಲಣ ಮನ್ಪಾದ್ ಕೊರ್ಯೆ.

ಜೋಕುಲೆ ಗೊಬ್ಬುಲು

ಕೋಟಿ ಚೆನ್ನಯೆರ್ ಇತ್ತೆ ಎಲ್ಲಿ ಪೋದು ಮಲ್ಲೆ ಆತೆರ್. ಮೆಗಿಪಳೆ ಇಲ್ಲ ಬಾಕ್‌ಲ್‌ಡ್ ತಿಪ್ಪಿಡ ಪೊಯ್ಯೆಡ ಗೊಬ್ಬೊಂದುಲ್ಲೆರ್. ಇಲ್ಲ್‌ದ ಉಳಯಿ ಅಕುಲು ಉಂತ್ಯೆರೆ ಕೇನಯೆರ್. ಅಕ್‌ಲೆಗ್ ಅಳಿಯೂರುಡು ಅಳಿ ಕೇನುಂಡು. ಗಿಳಿಯೂರುಡು ಗಿಳಿ ಕೇನುಂಡು. ಮುದ್ದು ಕಂಜಿಲೆನ್ ಮೇತೊನುದು ಗುಡ್ಡೆ ಪಡ್ಪುಲೆಡ್ ತಿರ್ಗಿಯೆರೆ ಮನಸಾಪುಂಡು. ಪುಂಡು ಜೋಕುಳೆ ಒಟ್ಟುಗು ಸೇರ್ದ್ ಗೊಬ್ಬು ಗೊಬ್ಯೆರೆ ತೊಡುವಾಪುಂಡು. ಪಲ್ಲೆ, ಕಡೆಂಜಿ ಕಾಯಿ, ಬೊಗೊರಿ ಕುಟ್ಟಿ ದೊಣ್ಣೆ ಗೊಬ್ಬುಲು ಉಲ್ಲೊ. ಯೆತ್ತ್ ಪಿಚ್ಚಿ, ಬಿಲ್ಲೀಸ್, ದಡ್ಡಲ್ ಕಾಯಿ, ಚೆಂಡ್ ಇಂಚಿತ್ತಿ ಆಟೊಲೆನ್ ಅಪಗ ಜೋಕುಲು ಗೊಬ್ಬೊಂದಿತ್ತೆರ್. ಆಂಡ ನಿರೆಕರೆಟ್ ಮಿತ್ತ ಜಾತಿದಾಕ್ಲೆನ ಜೋಕುಲೆ ಒಟ್ಟುಗು ತಿರ್ತ ಜಾತಿದ ಜೋಕುಲೆಗ್ ಗೊಬ್ಯೆರೆ ಜಾಗೆ ತಿಕ್ಕೊಂದಿಜ್ಜಂಡ್. ಬೂಡ ಬುದ್ಯಂತನ ಜೋಕುಲು ಬಾಕಿ ಜೋಕುಲೆನ್ ಕೂಡಾವೊಂದು ಇಜ್ಜಂಡ್. ಅಕ್ಲೆಗ್ ಬೇತೆನೇ ಕಳ. ಕೋಟಿ ಚೆನ್ನಯೆರೆಗ್ ಅಕ್ಲೆ ಒಟ್ಟುಗು ಸೇರ್ದ್ ಗೊಬ್ಯೆರೆ, ಪಂತ ಪಾಡ್ದ್ ಸೋಪಾಯೆರೆ ಮನಸಾಂಡ್.

ಗೊಬ್ಬುಡ್ದು ಗಾತಿಗ್

ಒಂಜಿ ದಿನ ಬುದ್ಯಂತನ ಜೋಕುಳು ಬಯಿಲ್‌ಗ್ ಜತ್ತೆರ್. ಕೋಟಿ ಚೆನ್ನಯೆರೆಗ್ ಅಕ್ಲೆ

ಕೈಟ್ ಪಲ್ಲೆದ ಪೈಮುಡಿ, ಕಡೆಂಜಿನ ಕೂಟಾಯಿ ತೋಜಿಂಡ್. ಇನಿತ್ತ ದಿನ ಅಕ್ಲೆ ಒಟ್ಟುಗು ಗೊಬ್ಬುದೇ ತೀರೊಡುಂದು ಮೆಗಿ ಪಳೆ ಪಂತ ಪಾಡ್ಯೆರ್. ಬುದ್ಯಂತ ಜೋಕುಲೆಡಪ್ಪ ಲೆತ್ತ್ ಕೇಂಡೆರ್.

"ಕಂಡೊಗು ಚೆಂಡ್ ಪಾಡಿ ಎಂಕುಲು ನಿಕ್ಲೆ ಒಟ್ಟುಗು ಗೊಬ್ಬೆರೆ ಬರ್ಪ"

"ಚೆಂಡ್ ಪಾಡೊಡಾಂಡ ಕಳತ್ತ ಪೊಲಿ ಕೊರೊಡು. ಅಂಚ ಆಂಡಲಾ ನಿಕುಲೆ ಒಟ್ಟುಗು ಎಂಕುಲು ಗೊಬ್ಬಯ"

ಪಂಡೆರ್ ಬುದ್ಯಂತ ಬಾಲೆಲು.

ಈತ್ ಪಾತೆರ ಕೇಂಡ್‌ದ್ ಚೆನ್ನಯಗ್ ಏಳ್ ಗಿಂಡಿ ಕೋಪ ತೋಜಿಂಡ್.

"ಕಳತ್ತ ಪೊಲಿ ಬೋಡಾ ನಿಕ್ಲೆಗ್"

ಇಂಚ ಪಂಡ್ದ್ ಅಕ್ಲೆ ಕೈಡ್ದ್ ಚೆಂಡ್ ಒಯ್ತ್ ದೆತ್ತೆ. ಕಳಕ್ಕ್ ಪಾಡ್ಯೆ. ಪಂತೊಡು ಎಂಕ್ಲೆನ್ ಗೆಂದ್ಯೆರೆ ನಿಕ್ಲೆಗ್ ತೀರಂದ್‌ಂದ್ ಪಂಡೆ. ಆತನಗ ಬುದ್ಯಂತ ಜೋಕುಲು ಕಳಕ್ಕ್ ಜತ್ತೆರ್. ಗೊಬ್ಬೆರ್. ಪಂತೊಡು ಸೋತೆರ್.

"ಇನಿ ಬೊಡ್ಚಿ. ಎಲ್ಲೆ ನಿಕ್ಲೆನ್ ಸೋಪಾವಂದೆ ಕುಲ್ಲಯ"

ಇಂಚ ಬಾಸೆ ಕೊರ್ದು ಬುದ್ಯಂತ ಜೋಕುಲು ಇಲ್ಲಡೆ ಪೋಯೆರ್. ಕೋಟಿ ಚೆನ್ನಯೆರ್ ಚೆಂಡ್‌ನ್ ಅಕ್ಲೆ ಇಲ್ಲಡೆ ಕೊನೊಯೆರ್. ಮನದಾನಿ ಚೆಂಡ್ ಕೊನತ್ತೆರ್. ಕಳಕ್ಕ್ ಪಾಡ್ಯೆರ್. ಬುದ್ಯಂತ ಜೋಕ್ಲೆನ್ ಗೊಬ್ಯೆರೆ ಲೆತ್ತೆರ್. ಇನಿಲಾ ಅಕುಲು ಪಂತೊಡು ಸೋತೆರ್. ಇಂಚೆನೇ ಕೋಟಿ ಚೆನ್ನಯೆರೇ ಏಪಲಾ ಕಳಟ್ಟ್ ಗೆಂದೊಂದಿತ್ತೆರ್. ಪಂತೊಡು ಸೋತಿನಕ್ಲೆಗ್ ಗೆಂದೊಂದಿತ್ತಿನಕ್ಲೆಡ ಪಾತೆರೊಗು ಪಾತೆರ ಬುಳೆವೊಂದಿತ್ತ್ಂಡ್. ಪಾತೆರದೊಟ್ಟುಗೇ ಉರ್ದಾಟ ಒಯ್ಯಕಯ್ಯಲಾ ಆವೊಂದಿತ್ತ್ಂಡ್. ಗೊಬ್ಬುಡು ಲಡಯಿ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಪೆಟ್ಟ್ ತಿಂದಿ ಜೋಕುಲು ಇಲ್ಲಡೆ ದೂರು ಕೊರೊಂದಿತ್ತೆರ್. ಒಂಜಿ ದಿನ ಇಂಚ ಬುದ್ಯಂತ ಜೋಕುಲು ಸಮ ಪೆಟ್ಟ್ ತಿಂದೆರ್. ಬುಲ್ತೊಂದು ಇಲ್ಲಡೆ ಪೋದು ದೂರು ಪಂಡೆರ್. ಇಂದೆನ್ ಕೇಂಡಿ ಬುದ್ಯಂತೆ ಮನದಾನಿ ಗೊಬ್ಬುದ ಕಳಕ್ಕ್ ಬತ್ತೆ. ಕೋಟಿ ಚೆನ್ನಯೆರೆ ಕೈಡ್ದ್ ಚೆಂಡ್ ಒಯ್ತ್ ದೆತ್ತೆ. ದಾನೆ ದಾನೆ ನೆರ್ಯೆ.

"ದಾನೆಂಬೆ ನಿಕ್‌ಲೆಗ್ ನುಪ್ಪುದ ಸೊರ್ಕೊ ನೆತ್ತೆರ್‌ದ ಗಿಡಿಪ್ಪೊ?"

ಇಂಚ ಪಂಡ್‌ದ್ ಚೆಂಡ್‌ನ್ ಕೊನೊಯಿ. ಕೊನೊದು ಇಲ್ಲಲ್ ಕುತ್ತಟ್ಟೊಡು ದೆತ್ತ್ ದೀಯಿ.

"ಇನಿ ಎಲ್ಯ ಕೈಡ್ದ್ ಒಯ್ತ್ ದೆತ್ತರ್. ಚೆಂಡ್‌ನ್ ಜಾಗ್‌ರ್ತೆಡ್ ದೆತ್ತ್ ದೀಲೆ. ಎಲ್ಲೆ ಮಲ್ಲೆ ಆಯಿ ಕೈಟ್ ಪಿರ ದೆತೊನುವ"

ಅಪಗ ಕೋಟಿ ಚೆನ್ನಯೆರ್ ಬಾಸೆ ಕಟ್ಟಿಯೆರ್.

ಪಂತದ ಕಂಬುಲ

ಏರಾಜೆ ಬರ್ಕೆಡ್ ಜೋಕುಲು ಎಲ್ಲಿ ಪೋದು ಮಲ್ಲೆ ಆಯೆರ್. ಸಮ್ಮಲೆ ಸಾಯನೆ ಮೋನೆದ ಕಲಿಕಳೆಪಾದ್ ಸಿರಿಬೆಳಗಾಯೆರೆ ಈಸರ ಕಂಬಿನ್ ಲೆಪ್ಪುಡಾಯಿ. ಗರಡಿ ಸಾದಗ ಕಳರಿಗೊಬ್ಬು ಕಲ್ಪೆರೆ ಕಡಪುಡ್ಯೆ. ಕೋಟಿ ಚೆನ್ನಯೆರ್ ಪತ್ತ್‌ಪದ್‌ನಾಜಿ ಬಗೆತ್ತ ಗರೊಡಿ ಸಾದಗೊ, ಕಳೊರಿಗೊಬ್ಬು ಕಲ್ತ್‌ದ್ ಬತ್ತೆರ್. ನಂಕ್ ನಮ್ಮ ಕುಲಕಸುಬು ಕಂಡ ಸಾಗೊಳಿ, ಮೂರ್ತೆ ಕೆಲಸ ಮಲ್ಪೊಡು ಪಂಡೆರ್. ಸಮ್ಮಲೆ ಸಾಯನನ್ ಪರ್ಮಲೆ ಬೂಡುಗು ಕಡಪುಡ್ಯೆರ್ ಬಲ್ಲಾಳೆ ಅನಿಲಜೆ ಬೈಲ್‌ಡ್ ಕಂಬುಲದ ಕಂಡ ಕೊರ್ಯೆ. ಮಿತ್ತಕಂಬುಲ ಬುದ್ಯಂತನವು. ತಿರ್ತ ಕೋಡಿಕಂಬುಲ ಬಂಟೆರೆನವು. ಬಂಟೆರ್ ಸಾಗೊಳಿದೊಟ್ಟುಗೇ ಸಂಕಮಲೆ ಕಾಡ್‌ಡ್ ಮೂರ್ತೆ ಕೆಲಸಲಾ ಬೆಂದೆರ್. ಬಂಟೆರ್ ಊರುಡೇ ಬಿರ್ಸೆರ್‌ಂದ್ ಪುದರ್ ಪಡೆಯೆರ್. ಆಂಡ ಬೂಡ ಬುದ್ಯಂತಗ್ ಕಿಚ್ಚಿ ಮಚ್ಚರ ತಡೆಯೆರೆ ತೀರ್‌ಜಿ. ಅಪಗಪಗ ಬಂಟೆರೆಗ್ ರಡ್ಡ್ ಬಗೆವೊಂದೇ ಇತ್ತೆ.

ಒಂಜಿ ದಿನ ಸುಗ್ಗಿ ಸಾಗೊಳಿದ ಪೊರ್ತು. ಬುದ್ಯಂತೆ ಕಂಬುಲ ಕೋರ್ಯೆರೆ ದಿನಮಾನ ಕೇನ್ಯೆರೆ ಪಿದಾಡ್ಯೆ. ಮಟ್ಟ್ ಬೀರ ಬಲ್ಯಾಯ ಇಲ್ಲಡೆ ಪೋವೊಂದು ಉಲ್ಲೆ. ಅಪಗ ಬಂಟೆರ್

"ಎಂಕ್ಲೆ ಕಂಬುಲಗ್‌ಲಾ ಒಂಜಿ ದಿನಮಾನ ಕೇಂಡ್‌ದ್ ಬಲೆ ಬುದ್ಯಂತ"

ಇಂಚಂದ್ ಕೇಂಡೋಂಡೆರ್. ಅಟ್ಟೊಡ್ಡು ಕೊಟ್ಟು ತಾರಾಯಿ ದೆತ್ತೆರ್. ಮೇಲರ ಚೆಪ್ಪು ಅಡಿಯಾರ ಕನ್ನಿ ಕಳೆಯೆರ್. ಕೆರ್ಚಿ ಕೂಟುದು ಕಾನಿಗೆ ದೀಯೆರೆ ಪನವು ತಾರಾಯಿ ಕೊರ್ಯೆರ್. ಬುದ್ಯಂತೆ ಸಾದಿಡೆ ಪೋನಗ ಗುಜ್ಜಿ ತಡಮೆಗ್ ತಾರಯಿ ದರ್ತೆ. ಪೊಡಿ ಮಲ್ತ್ ತಿಂದೊನು ಬಲ್ಯಾಯಡೆ ಪೋಯೆ. ಕಂಬುಲ ಕೋರ್ತ್‌ಗ್ ದಿನಮಾನ ಕೇಂಡೆ.

"ಈರೆ ಕಂಬುಲಗ್ ಮೇಲ್ ಬರ್ಪಿ ಬಾರೊಡು ದಿನ ಉಂಡು. ಬಂಟೆರೆ ಕಂಬುಲಗ್ ಈ

ಬಾರೊಡು ದಿನ ಕೊಡ್ಡು ಬರ್ಪುಂಡು ಬುದ್ಯಂತ".

ಬಲ್ಯಾಯೆ ಗುಣಿತ್ ದಿನವೂನ ಪಂಡೆ. ಆಂಡ ಬುದ್ಯಂತೆ ಬಂಟೆರೆಡ ಪನ್ನಗ ದಿನ ಪಗತ್ತ್ದ್ ಪಂಡೆ.

"ಬರ್ಪಿ ಅಂಗಾರೆ ಎನ್ನ ಕಂಬುಲಗ್ ದಿನ. ಮೇಲ್ ಬರ್ಪಿ ಅಂಗಾರೆ ನಿಕ್ಲೆ ಕಂಬುಲಗ್ ದಿನ ತಿಕ್‌ದ್‌ಂಡ್".

ಬುದ್ಯಂತನ ದಗಲ್‌ಬಾಜಿ ಬಂಟೆರೆಗ್ ತೆರಿಂಡ್.

"ಬರ್ಪಿ ಅಂಗಾರೆನೇ ನಮ ಕಂಬುಲಲಾ ಕೋರೋಡು"

ಕಂಬುಲಗ್ ದಿನ ದೀಯೆರ್. ನಿರೆಕರೆಟ್ಟೆ ತಿರ್ಗ್‌ದ್ ಲೆತ್ತ್ ಪಂಡೊಂದು ಬತ್ತೆರ್.

"ನಾಲೆರು ಇತ್ತಿನಕುಲು ಕೇನ್ಲೆ. ರಡ್ಡೆರು ಎಂಕ್‌ಲೆಗ್ ಕೊರ್ಲೆ. ರಡ್ಡೆರು ಇತ್ತಿನಕುಲು ಮಾತ ಬುದ್ಯಂತಗೇ ದೇರ್ಲೆ".

ಆನಿ ದಾನೆ ಆಂಡ್?

ಕಂಬುಲ ಕೋರುನ ದಿನಕೋರಿ ಕೆಲೆಪ್ಪೊಡಾಂಡ ಜನವೂನಿ ಲಕ್ಕ್‌ದ್‌ಂಡ್. ಬಂಟೆರೆ ಕಂಬುಲಗ್ ಎರುಮಾನಿ ಬೈದ್‌ಂಡ್. ಬುದ್ಯಂತ ಕಂಬುಲಗ್ ಎರುಮಾನಿ ಬನ್ನಗ ಕೋಡಿಕಂಬುಲ ಇರುವಲ ಆತ್‌ಂಡ್. ಬುದ್ಯಂತ ಕಂಬುಲಡ್ ಎರುಕಟ್ಯೆರ್. ಕೋಡಿ ಕಳಂಕಯೆರ್. ಆತನಗ ಕೋಟಿ ಬೈದ್ಯೆ ಪಂಡೆ.

"ನಮ ಕಂಬುಲಡ್ ಪಲಯಿದೆರ್ಲ್ಲ ಉಂತಡ್. ನಾಯೆರ್‌ದೆರ್ಲ್ಲ ಬುದ್ಯಂತ ಕಂಬುಲಗ್ ಪೋವಡ್."

ಬುದ್ಯಂತ ಕಂಬುಲಗ್ ಕೋಟಿ ಎರುಮಾನಿ ಕಡಪುಡು ಕೊರ್ಯೆ. ಆಂಡ ಬುದ್ಯಂತೆ ಕಿಚ್ಚಿಮಚ್ಚರ ಬುಡುಜೆ. ಬತ್ತಿ ಎರುಮಾನಿಗ ನೋತೊನು ಗಿಡೆರೊನು ಬತ್ತೆ.

"ನಟ್ಟಿದ ಎರು ಬುದ್ಯಂತ, ಬುಟ್ಟಿದ ಮಾನಿಯಪ್ಪ! ಎರುಕ ಮಾನಿಗ ಈರ್ ಎದುರು ಉಂತಡೆ. ಕೋಪ ಕೊರದ ಇತ್ತ್‌ಂಡ ಎಂಕ್‌ಲೆ ಮಿತ್ತ್ ತೋಜಾಲೆ"

ಕೋಟಿ ಸಾದ್ ಸಮಾದಾನೊಡೆ ಪಂಡೆ. ಬುದ್ಯಂತೆ ಬೌರೊಂದೆ ಪೋಯೆ. ಬುದ್ಯಂತ ಕಂಬುಲಗ್ ದಂಡ್ಯೆಡ್ ಬಿತ್ತ್ ಮುಂಡ್ಯೆಡ್ ಪೂಕರೆ ಬತ್ತ್‌ಂಡ್. ಬಂಟೆರ್ ಕುರ್ವೆಡ್ ಬಿತ್ತ್

ಕೊನತ್ತ್‌ದೆರ್. ಕೋರಿಕಂಬುಲ ಬಿತ್ತ್‌ದೆರ್. ಕಾಲಿ ಕುರುವೆ ತರೆಕ್ ಕಂಕಣೆ ಪಾಡೊಂದು ಏರಾಜೆ ಬರ್ಕೆಗ್ ಎತ್ತ್‌ದೆರ್. ಮನದಾನಿ ಮನುದಿನ ಕರಿಂಡ್. ಪಳಯೆ ಮೆಗ್ಯಡ ಪಂಡೆ.

"ಅನಿಲಜೆ ಬಯಿಲ್‌ಡ್ ನವು ಕಂಬುಲ ಕೋರುದು ಬಿತ್ತ್‌ದ್ ಬೈದ. ಅಯಿತ ಅಮೆನೀರ್ ಕಳೆತ್‌ಜ, ತೆಲಿನೀರ್ ಒಡ್ಡ್‌ದ್‌ಜ, ದೂಜಿಕೊಡಿಪುದ ಪೊರ್ಲು ತೂತುಜ. ಓ ಮೆಗ್ಯ ಈಯೆ ಪೋಯಂಡ ಮರ್ಲ್ ಗುದ್ದೊಲಿಡ ಕೈ ದೆರ್ಪರೆ ಒದಗ್‌ದ್ ಬರು. ಯಾನ್ ಅನಿಲಜೆ ಬಯಿಲ್‌ಗ್ ಪೋಪೆ. ಅಮೆನೀರ್ ಕಳೆದ್ ತೆಲಿನೀರ್ ಒಡ್ಡಾದ್ ಬರ್ಪೆ. ಮೂಡಯಿ ಸಂಕಮಲೆಕ್ ಈಂದ್ ಈಚಲ್‌ದ ಮೂರ್ತೆ ಮಂಗಿಲೊಗು ಈ ಪೋಲ ಮೆಗ್ಯ"

ಕೋಟಿ ಬಮ್ಮೆ ಕೊಟ್ಟು ದೆತೊಂಡೆ. ಪುಗೆಲ್‌ಡ್ ದೀವೊಂಡೆ. ಬೈಲ್‌ಗ್ ಪೋವೊಂಡೆ. ಚೆನ್ನಯಿ ತರ್ಕತ್ತಿ ತೊಡಂಕ್ ದೆತೊಂಡೆ. ಸೊಂಟ ಬಲಿರೊಂಡೆ. ಬೊಲ್ಲುಕಲ್ಲ ಪೊಡಿ ಪಾಡ್ದ್ ತರ್ಕತ್ತಿ ಕೂಟೊಂಡೆ. ಸೊಂಟೊಡೆ ದೀವೊಂಡೆ. ಸುಣ್ಣದಂಡೆ ದೆತ್ತೊಂಡೆ. ದಂಡ್‌ಡ್ ಮುಂಡು ಕುಜಿಲಿ ದೀವೊಂಡೆ. ಸಂಕಮಲೆಗ್ ಈಂದ್ ಈಚಿಲ್‌ದ ಮೂರ್ತೆಗ್ ಪೋವೊಂಡೆ.

ಲಡಯಿಗ್ ಮುದೆಲ್

ಅಡ್ಡಕಟ್ಟೆ ಗುಜ್ಜಿತಡಮೆಡ್ ಉಂತುದು ಕೋಟಿ ಕಂಬುಲದಂಚಿ ತೂಯೆ. ರಾಮಸಮುದ್ರ ತೂಯಿನಂಗೆ ಕೋಡಿಕಂಬುಲ ತೋಜಿಂಡ್. ಬುದ್ಯಂತಕಂಬುಲನ್ ತೂನಗ ಉದ್ದೊಡು ಗುದ್ದೊಲಿ ಬೂರ್ದುಂಡು. ಪಲ್ಲಡ್ ಪಾತೆಲು ತೈತ್‌ದ್ ಕೊರುಂಗು ನಲಿಪುನ ತೋಜಿಂಡ್. ಕಂಬುಲದ ಕಟ್ಟಪುಣಿಕ್ಕ್ ಬತ್ತೆ. ಬತ್ತ್ ತೂನಗ ಬುದ್ಯಂತ ಕಂಬುಲಡ್ದ್ ಬಂಟೆರೆ ಕಂಬುಲಗ್ ಬೊಳ್ಳನೀರ್ ಜಪ್ಪುಲೆಕ ಜತ್ತೊಂದುಂಡು. ಬುದ್ಯಂತೆ ಕಡಿಕಡ್ತ್‌ದ್ ಬಂಟೆರೆ ಕಂಬುಲಗ್ ನೀರ್‌ಬುಡ್ತಿನೆನ್ ತೂದು ಕೋಟಿ ಪಂಡೆ.

"ಸಾದೊಲಿಗೆಡೆ ಪೋಪಿ ನೀರ್ ಸಾದೊಲಿಗೆಡೆ ಪೋವಡ್"

ಇಂಚಪಂಡ್ದ್ ಕಡಿಕಟ್ಯೆರೆ ಪೋಯೆ. ಆತನಗ ಬುದ್ಯಂತೆ ಆಯನ್ ತಲ್ತ್‌ದ್ ಪಂಡೆ.

"ನಿಕ್‌ಲೆಗ್ ಸಾದೊಲಿಗೆ ಸೀದೊಲಿಗೆನ್ ಏರ್ ಕೊರಿನೆಂಬೆ. ನಿಕುಲು ಕಟ್ಟುನೆ ತೊಡಂಕ್ ನಾಡುನೆ ಮೊಡಂಕ್‌ಂಬೆ"

ಇಂಚ ಜರಿದ್‌ಬೂರ್ಯೆ. ಆತನಗ ಕೋಟಿ ಪಂಡೆ.

"ಅಯ್ಯೊ ಬುದ್ಯಂತ! ಇನಿ ಈರೆಗ್ ಯಾನಾಪುನೆಕ್ ಎನವೆಗ್ಯೆ ಆತೊಡು.

ಅನಿಲಜೆ ಬೈಲ್‌ಡ್ ಒಂಜಿ ಕೈ ಕರಿದು ಒಂಜಿ ಕೈ ಒರಿದು"

"ನಿನ ಮೆಗ್ಯೆಂದ್ ಪಂಡ ದಾನೆ ಈಯಿಂದ್ ಪಂಡ ದಾನೆಂಬೆ? ಅಡ್ಡ ಜೈತುದುಲ್ಲೆನ? ನೀಟ ಜೈತುದುಲ್ಲೆನ? ಕಂಗ್‌ಡ್ದ್‌ಕಡಪ ಲಾಗಿದೆನ? ಬೂಮಿದ ಪುಲ್ಲುಪುದೆಲ್ ಮಾತ ಆಕಾಸೊಗು ಏರಾದೆನಂಬೆ? ಆಕಾಸೊದೊ ಪುಂಡುತಾರಗೆ ಬೂಮಿಗೆರಗದೆನಂಬೆ? ದಯಿತಾರಿದ ಪಜಿ ಕೊತ್ತಲಿಂಗೆ ಕಡ್ಪೊಡಾಂಡ್. ನಿನಬೆರಿಕ್ ದಲ್ಯೊಡಾಂಡ್. ಚೂರಿ ಮುಳ್ಳುದ ಸೂಡಿಕಟ್ಟ್‌ದ್ ನಿನಮೋನೆಗ್ ದಲ್ಯೊಡಾಂಡ್. ದಯಿತಾರಿದ ಬಾಲ್‌ಬೀಸಣೆಗೆ ಚಪ್ಪರಿಗೆ ದೆಪ್ಪೊಡಾಂಡ್. ಪೊರ್ಲುಡೆ ನಿನ ಬೊಳ್ಳೆರಿಕೂಳಿಗ್ ದಲ್ಯೊಡಾಂಡ್‌ಂಬೆ".

ಇಂಚ ಬುದ್ಯಂತೆ ಬಾಯಿ ಬಚ್ಚಿನಾತ್ ನೆರಿಯೆ.

ಸುರ್ಯೊಗು ಕೈ ಪೋಂಡು

ಬಯಿಲ್‌ಡ್ ಬುದ್ಯಂತಗ ಕೋಟಿಗ ಒಯ್ಯಕಯ್ಯ ಆವೊಂದುಂಡು. ಸಂಕಮಲೆಟ್ ಮೂರ್ತೆಮೂರೊಂದಿತ್ತಿ ಚೆನ್ನಯಗ್ ಉಂದು ಕೇನೊಂದುಂಡು. ಚೆನ್ನಯೆ ಕೆಬಿಕೊರು ಕೇಂಡೊಂಡೆ. ದಾನೆ ಆಂಡ ದಾನೆ ಕರಿಂಡಂದ್ ಎನ್ನೊಂಡೆ. ಕೇರ್ಪುಡ್ದ್ ಏಳ್ ಏಳರೆಗಂಟ್ ಲಾಯಿತೊಂಡೆ. ಮೂಜಿ ಮೂಜರೆಗಂಟ್ ಜತ್ತೊಂಡೆ. ಇಲ್ಲಡೆ ಪೋಯೆ. ತರ್ಕತ್ತಿ ತೊಡಂಕ್ ಮಾಡ್‌ಗ್ ಕುತ್ತೊಂಡೆ. ಉಳಯಿ ಪೋಯೆ. ಕಲ್ಲಕಲೆಂಬಿದ ಬಾಯಿ ಒಡೆತೆ. ಆಜಚ್ಚಿದ ಅಲವಿನಸುರ್ಯ ಉಂಡು. ಮೂಜಚ್ಚಿದ ಮಿಲವಿನಸುರ್ಯ ಉಂಡು. ಬೊಳ್ಳಿಕಟ್ಟ ಕೊಳಲಂದ ಸುರ್ಯ ಅವು. ಅಯಿನ್ ದೆತ್ತೊಂಡೆ. ಬೊಳುಕಲ್ಲ ಪೊಡಿಪಾಡ್ದ್ ಸೇಟ್‌ಮುಸೆವೊಂಡೆ. ಸಿರಿಕಿದಿಕ್‌ಲ್‌ಡ್ ದೀವೊಂಡೆ. ಗುಜ್ಜಿತಾರಿದ ಪಡ್ಪು ಮೇಲರಿದ್ ಮ್ಯರ್‌ದ ಸಲಿಕೆ ನಲಿತೊಂಡೆ. ಪಿಲಿತಗೊಬ್ಬು ಗೊಬ್ಬೊಂಡೆ. ಉರೆತಲಾಗ ದೆತ್ತೊಂಡೆ. ಬಯಿಲ್‌ಗ್ ಜತ್ತೊಂಡೆ.

ಚೆನ್ನಯೆ ಇಂಚ ಬರ್ಪುನವು ದೂರೊಡುದೆ ಬುದ್ಯಂತಗ್ ತೋಜಿಂಡ್. ತೋಜಿದಾಪುನ್ನೆ ಬುದ್ಯಂತಗ್ ಉಂತುನಲ್ಪ ಕಾರಡಿ ಇಜ್ಜಿ. ಸರೊಳಿಮಂಜ ಕೊಟ್ಯಡ್ದ್ ಜಪ್ಪೆರೆ ತೂಯೆ. ಪಿರವುಪೋದು ಇರೆಮದೆ ಆಯೆ. ಆತನಗ ಚೆನ್ನಯೆ ಪಾರೊನು ಓಡೊನು ಬತ್ತೆ.

"ದಾನೆ ಆಂಡಣ್ಣ ದಾನೆ ಪೋಂಡಣ್ಣ"

ಅಚ್ಚಿರೊಡು ಪಳಯಡ ಕೇಂಡೆ.

"ಎನಡ್ದ್ ಒಂಜಿ ಪಾತೆರ ಒರಿದ್ ಪೋಂಡು. ಬುದ್ಯಂತಡ್ದ್ ಎಚ್ಚಾವೊಂದುಂಡು"

ಪಳಯಿ ಯೇವುರ ತೋಜಾದ್ ಮೆಗ್ಯಡ ಪಂಡೆ.

ಆತನಗ ಚೆನ್ನಯೆ ಏಳ್ ಗಿಂಡಿ ಕೋಪ ತೋಜಾಯಿ. ಬುದ್ಯಂತನ್ ಗಿಡೆರೊನು ಪೋಯಿ. ಗಿಡೆರೊನು ಪೋದು ಜುಟ್ಟುಗು ಕೈ ಪಾಡ್ದ್ ಒಯ್ತೆ. ಪಾರಿ ಬುದ್ಯಂತೆ ಕಾರ್ ಕೊಲ್ತ್‌ದ್ ಜಾರಿಯೆ. ಜಾರ್‌ದ್ ಕಂಡೊಡು ಕಬಿಯಪ್ಪ ಬೂರ್‍ಯೆ. ಬೂರಿ ಬುದ್ಯಂತನ ಕಾರ್‌ನ್ ಚೆನ್ನಯೆ ಪತ್ತ್ ಒಯ್ತೆ. ಒಯ್ತೊಂದು ಕಂಡೊಡು ಉದ್ದೊಗು ಪೋಯಿ. ಕಡಿ ಕಡ್ತ್ ಬುಡಿ ಪುಣಿಕ್ಕ್ ಕೊನೊದು ನೀಟೊಗು ಜೆಪುಡಾಯಿ. ಸುರ್‍ಯ ದೆತ್ತೆ. ಬುದ್ಯಂತನ ತಿಗಲೆಗ್ ಒಂಜಿ ಸೇಟ್ ಮಲ್ತೆ. ಬುದ್ಯಂತೆ ಕರಿಯನುರೆ ಕಾರಿಯೆ. ಬೊಳ್ಯನುರೆ ದೂಸ್ಯೆ. ಕಾಯಬುಡುದು ಕೈಲಾಸ ಸಂದ್ಯೆ.

ಮೆಗಿಪಳೆ ಇಂಚ ನಟ್ಟ ಪಗೆಲೇ ಬೂಡ ಬುದ್ಯಂತನ್ ಮಾನ್ಯ ಕೆರ್‍ಯೆರ್. ಬೊಕ್ಕಲಾ ಅಕ್‌ಲೆಗ್ ಸಾದು ಸಮಾದಾನ ಇಜ್ಜಿ. ಬಮ್ಮಕೊಟ್ಟು ಪತ್ಯೆರ್. ಒಂಜಿಕೊಟ್ಟು ಮಣ್ಣ್ ದೆತ್ತೆರ್. ಬುದ್ಯಂತನ ಸೊಂಟೊಗು ದೀಯೆರ್.

"ಉಂದು ಮಣ್ಣ್‌ಂದ್ ಎನ್ನಡೆ ಬುದ್ಯಂತ, ಮಾಸಡಿಂದ್ ಎನ್ನಿಲೆ"

ಒಂಜಿಕೊಟ್ಟು ಮಣ್ಣ್‌ದೆತ್ತೆರ್ ತರೆಕ್ಕ್‌ದೀಯೆರ್.

"ಉಂದು ಮಣ್ಣ್‌ಂದ್ ಎನ್ನಡೆ ಬುದ್ಯಂತ ತರೆತ್ರಂದ್ ಎನ್ನಿಲೆ"

ಒಂಜಿಕೊಟ್ಟು ಮಣ್ಣ್ ದೆತ್ತೆರ್. ತಿಗಲೆಗ್ ದೀಯೆರ್.

"ಉಂದು ಮಣ್ಣ್‌ಂದ್ ಎನ್ನಡೆ ಬುದ್ಯಂತ ಸಿರಿಗಂದಂದ್ ಎನ್ನಿಲೆ"

ಒಂಜಿಕೊಟ್ಟು ಮಣ್ಣ್ ದೆತ್ತೆರ್. ಪಾದೊಗು ದೀಯೆರ್.

"ಉಂದು ಮಣ್ಣ್‌ಂದ್ ಎನ್ನಡೆ ಬುದ್ಯಂತ ಜೇಕ್‌ದ ಮುಟ್ಟುಂದ್ ಎನ್ನಿಲೆ"

ಕಡಿಕ್ಕ್ ಬುದ್ಯಂತನ ಪುನೊನು ದೀಯೆರ್. ಸುಗ್ಗಿದ ಪುಣೆ ಪೂಜಿಲೆಕ ಪೂಜಿಯೆರ್.

ಕುತ್ತಟ್ಟಿದ ಕುರುಂಟು

ಸರೊಳಿಮಂಜ ಕೊಟ್ಯಗ್‌ಬತ್ತೆರ್. ಬಮ್ಮಕೊಟ್ಟು ಅಡ್ಡ ಪಾಡ್ಯೆರ್. ಅಯಿತ ಮೇಲ್ ಬೊಲ್ದು ಕುಂಟು ಮುಸುಕು ಪಾಡ್ಯೆರ್. ಅಲ್ತ್‌ಡ್ದ್ ಬುದ್ಯಂತ ಇಲ್ಲಡೆ ಪೋಯೆರ್. ಬರಂದಿ ಬಂಟೆರ್

ಬತ್ತಿನೆನ್ ತೂದು ಬುದ್ಯಂತ ಬೊಡೆದಿ ಅರಸಕ್ಕೆ ಮದಿಮಾಲ್ ಬೆಕ್ಕಸ ಬೆರಗಾದ್ ಪಂಡಲ್!

"ದಾನೆ ಬತ್ತರ್ ಬಂಟೆರೆ ಕಜ್ಜ ಕಾರ್ಯ ಇಜ್ಜಂದೆ ಬರಯರ್ ನಿಕುಲು? ಆಸರ್‌ಗ್ ಪೇರ್ ಪರ್‌ದ್ ಪೋಲೆ".

"ಈರೆ ಮದಿಮಾಯಿ ಕಂಬುಲದ ಕಟ್ಟಪುಣಿಟ್ಟ್ ಉಲ್ಲೆರ್. ಆಸರ್‌ಗ್ ಪೇರ್ ಕುಡುಪುಡು ಕಾಯಿ ಕೊಂಡು ಪೋವೊಡುಗೆ. ಆನಿದ ಕಾಲೊಡು ಎಂಕ್‌ಲೆ ಕೈಡ್‌ದ್ ಒಯ್ತ್‌ದ್ ಕೊನತ್ತಿ ಕುರುಂಟು ಉಂಡುಗೆ. ಕುತ್ತಟ್ಟೊಡು ಪುಗೆ ದೆಂಗಡ್ ದೀತೆರ್‌ಗೆ. ಅಯಿನ್ ಎಂಕ್‌ಲೆಗ್ ಕೊರೊಡುಗೆ"

ಇಂಚ ಬಂಟೆರ್ ನೆಂಪುಕೊರ್ದು ಪಂಡೆರ್.

"ಒರಿತ್ತರಾ ಜೋಕುಲೆ ಕರಿತ್ತರಾ?"

ಅರಸಕ್ಕೆ ಮದಿಮಾಲ್ ತಿಗಲೆ ಗುದ್ದೊನು ಕೇಂಡಲ್.

"ಒರಿಂಡ ಜಿಡ್ಡ್ ಬರು. ಕರೀಂಡ ಕರಂಟ್ ಬರು"

ಬಂಟೆರ್ ಪಂಡೆರ್. ಕುತ್ತಟ್ಟೊಗು ಮೇಲರಿಯೆರ್. ಕುರುಂಟು ಒಯ್ತ್ ತಿರ್ತ್ ಪಾಡ್ಯೆರ್. ಇಲ್ಲ ಬೆರ್ತ್‌ಲಿ ಕೊನೊದು ಕುರುಂಟು ಗಿರ್ತೆರ್. ಸುತ್ತಲಾ ಬಿತ್ತ್ ಪಾರಯೆರ್.

" ಮುಲ್ಪ ಕಳೆಂಜಿನ ಮಲೆ ಬುಳೆವಡ್"

ಸಾಪೊ ಕೊರ್ಯೆರ್. ಅಲ್ತ್‌ಡ್ದ್ ಏರಾಜೆಗೆ ಪೋಯೆರ್.

ಅರಸಕ್ಕೆ ಮದಿಮಾಳ್ ಬಟ್ಟಲ್‌ಡ್ ಪೇರ್ ಗಿಂಡ್ಯೆಡ್ ನೀರ್ ದೀವೊಂಡಲ್. ಕುಡುಪುಡು ಕಾಯಿ ಪೂಳು ಪತ್ತೊಂಡಲ್. ಸಗ್‌ಮಾಲ್ ಪೊಣ್ಣುಲೆನ್ ಲೆತ್ತೊಂಡಲ್. ಕುಂಟಿ ಪಾಪು ಕಡತೊನುದು ಪೋವೊಂಡಲ್. ಪೋನಗ ತೋಡುಡೆ ನೆತ್ತೆರ್‌ದ ರಾಮ ರಕ್‌ತ ಪರಿತೊಂದುಂಡು.

"ದಾನೆಪ್ಪ ಬಂಟೆರ್ ಆಸೆ ಕೊರ್ಯೆರೆ! ಮೋಸ ಬೆಂದೆರೆ!"

ಅರಸಕ್ಕೆ ಅಸ್‌ಕ್‌ದ್ ಪೋಯಲ್.

"ಅವು ನಮ ಅಣ್ಣೆರ್ ಕಾಯಿ ತಿಂದ್‌ದ್ ಕಾಪುರ ದೂಸಿನಕ್ಕೆರೆ"

ಸಗ್‌ಮಲ್ ಪೊಣ್ಣುಲು ಸಮಾದಾನ ಪಂಡೆರ್. ಅಸಕ್‌ದ್ ಅರಗ್‌ದ್ ಅರಸಕ್ಕೆ ಮದಿಮಾಳ್ ಸರೊಳಿ ಮಂಜ ಕೊಟ್ಯಗ್ ಪೋಯಲ್.

"ಅಂದೆಯೇ ಈರ್ ದಾನೆ ಮೂಲು ಜೈದ್‌ನೇ?"

ಮುಟ್ಟುದು ಮೆನ್ಯಲ್. ಮುಸುಕು ದೆತ್ತ್ ತೂಯಲ್. ಬಮ್ಮೆಕೊಟ್ಟು ಅಡ್ಡ ಪಾಡ್ದ್ಂಡ್. ಬೊಲ್ದುಕುಂಟು ಪೊದೆಪಾದ್‌ಂಡ್.

"ಉಂದು ಬಂಟೆರೆ ತಿಗಲೆಗುಪ್ಪಡ್"

ನೆಲಕ್ಕಾಯಿನೆಡ್ಯಲ್. ಕಂಬುಲದಕಟ್ಟಪುಣಿಕ್ಕ್ ಪೋಯಲ್. ಪೋನಗ ದಾನೆಂದ್ ಪನೋಡು! ಕಡಿಕ್ಕ್ ಅಡ್ಡ ಜೆಪುಡಾದಿ ಬುದ್ಯಂತನ ಪುನ ತೂಯಲ್.

"ಅಯ್ಯಯ್ಯೋ ಬಂಟೆರೆ! ಎನ ಮುತ್ತೇಸನ ಕಳೆಯರೆ?"

ತಿಗಲೆಗ್ ಗುದ್ದೊನು ತರೆಕ್ ನೋತೊನು ಅರ್ಯೊಂಡಲ್ ಮುರ್ಯೊಂಡಲ್.

ಊರು ಪಗೆ ಆಂಡ್ ನೀರ್ ನಂಜಾಂಡ್

ಒಂಜಿ ಕಾಂಡೆ ಪೋತಿ ಬಂಟೆರ್ ಇಲ್ಲಡೆ ಬನ್ನಗ ಸಾಯನೆ ಕೇಂಡೆ.

"ದಾನೆ ಜೋಕುಳೆ ನಿಕ್‌ಲೆ ಸುರ್ಯೊಡು ಪುಳೆವು ದಾನೆ? ಮೋನೆಡ್ ಕಳೆ ದಾನೆ?"

ಆತನಗ ಪರ್ಮಲೆ ಬೂಡುಡ್ದು ಮಾನಿ ಬತ್ತ್ಂಡ್.

"ಬೂಡ ಬುದ್ಯಂತನ್ ಮಾನ್ಯ ಕೆರಿ ಬಂಟೆರ್ ಪರ್ಮಲೆ ಚಾವಡಿಗ್ ಬರೊಡುಗೆ?

ಬತ್ತಿ ಮಾನಿಲು ಪಂಡೆರ್.

"ದಾನೆ ಜೋಕುಲೆ ನಂಕ್ ನನ ಏರುಂಡು? ಈ ಊರು ಪಗೆ ಆಂಡತ್ತ್? ನೀರ್ ನಂಜಾಂಡತ್ತ್? ಪೋಲೆ ಜೋಕುಲೆ ನಿಕುಲು ಪರ್ಮಲೆ ಚಾವಡಿಗ್. ನಡತಿ ಸಂಗತಿ ಪನ್ಲೆ. ಅಂಚೆನೆ ನಿಕ್ಲೆ ಅಪ್ಪೆ ದೇಯಿಗ್ ಕೊರ್ಯೆರೆ ಒರಿದಿನ ಸೇಜೆನ್ ಕೇನ್ಲೆ"

ಸಾಯನೆ ಪಂಡ್ ಕೊರ್ಯೆ.

ಬಂಟೆರ್ ಪರ್ಮಲೆ ಚಾವಡಿಗ್ ಪೋಯೆರ್.

"ಅಂಚಿತ್ತಿ ಬುದ್ಯಂತನ್ ಎಂಕುಲು ಕೆರಿನೆ ಅಂದ್"

ಮೆಗ್ಯೆ ಪಳೆ ಬಲ್ಲಾಳಡ ನಡತಿ ಸಂಗತಿ ಪಂಡೆರ್.

"ಅಪ್ಪೆದಾಂತಿ ಜೋಕುಲೆ ನಿಕ್‌ಲೆನ್ ಪೇರನುಪ್ಪು ಕೊರುದು ಸಾಂಕ್ಯೆ. ಈ ಗುರ್ತೊನು ಇಂಚ

ತೋಜಾಯರ ಬಂಟೆರೆ? ಎನ ಬೂಡ ಬುದ್ಯಂತನ್ ಮಾನ್ಯ ಕೆರ್‍ಯೆಯರ? ಇಂಚಿತ್ತಿ ಬಂಟೆರೆ ನಿಕ್‌ಲೆಗ್ ದಾನೆ ಸಿಗ್‌ಸೆ ಕೊರೊಡು?"

"ದಾನೆ ಸಿಗ್‌ಸೆ ಕೊರ್ಪುಂಡಲಾ ಕೊರ್ಲೆ. ಆಂಡ ಅಯಿಕ್ ದುಂಬು ಒಂಜಿ ಪಾತೆರ ಕೇನೊಡು. ಎಂಕ್ಲೆ ಅಪ್ಪೆಗ್ ಕೊರ್ಪೆಂದ್ ಪನ್ತಿ ಸೇಜೆ ಪಾಲನೆ ಉಂಡು. ಅಯಿನ್ ಈರ್‌ಕೊರೊಡು"

ಬಂಟೆರ್ ಬಲ್ಲಾಳಡ ಅರಿಕೆ ಮಲ್ತೆರ್. ಅಪಗ ಬಲ್ಲಾಳ್ ಪಂಡೆರ್

"ದಾನೆ ಆವೊಡು ಬಂಟೆರೆ ಕೇನ್ಲೆ"

"ಬಾರೆಪಾಡಿ ಬಾಕಿಮಾರ್ ಉಂಡು. ಐಯ್ಯಲ ಬಿತ್ತ್‌ಂಡ ಅಯಿನೂದುಮುಡಿ ಬುಳೆಪುಂಡು. ಪೂಮಡೆಬೊಟ್ಟು ತಿಮರುಂಡು. ಮುನ್ನೂದುಮುಡಿ ಬುಳೆಪುಂಡು. ಅವೆನ್ ಕೊರ್ಲೆ"

"ಅವು ಬೂಡುದ ಕರ್ಚಿಗ್ ಬೋಡು. ಅವೆನ್ ಬುಡುದು ಬೇತೆ ಕೇನ್ಲೆ"

"ಪದ್ಮಕಟ್ಟೆದ ಗೆಂದಸಾರೆ ಉಂಡು. ಒಂಜಿ ಕೈಲ್‌ಡ್ ಸ್ವಾರ ತಾರಾಯಿ ಬುಳೆಪುಂಡು ಅಯಿನ್ ಬುಡು ಕೊರೊಲಿಯತ್ತೆ?"

"ಅವು ಬೂಡುಗು ಬೊಂಡ ಬನ್ನಂಗಾಯಿದ ಕರ್ಚಿಗ್ ಬೋಡು"

"ಬಿತ್ತ್‌ಲ್‌ಡ್ ಪೆಲತಮರ ಉಂಡು. ವರ್ಸೊಡು ತುಳುವೆ ಬರ್ಕೆ ಒಟ್ಟುಗು ಬುಳೆಪುಂಡು. ಅಯಿನ್ ಬುಡು ಕೊರ್ಲೆ ಬಳ್ಳಾಳೆರೆ"

"ಅವು ಬೂಡುದ ಬುಟ್ಟಿಮಾನಿಲೆಗ್ ಪಟ್ಯೆರೆ ಬೋಡು. ಬೇತೆ ಕೇನ್ಲೆ"

"ಕಿದೆಟ್ ಅಯ್ಯಲ ಪೇರ್ ಕೊರ್ಪಿ ಎರ್ಮೆ ಉಂಡು. ಅಯಿನ್ ಕೊರ್ಲೆ"

"ಅವು ಬೂಡುದ ಪೇರ್‌ದ ಕರ್ಚಿದವು. ಅವು ಬೊಡ್ಚಿ. ಬೇತೆ ಕೇನ್ಲೆ"

"ಅಂಚಾಂಡ ಈರೆ ಅಬ್ಬೆಲ್ಲು ತಿರುಗುನ ಪೂತ ಬಿತ್ತ್‌ಲ್ ಉಂಡು. ಅಯಿನೆ ಬುಡು ಕೊರ್‍ಯರ್‌ಂಡಾವು"

"ದಾನೇ ಕೇಂಡರ್! ಎನ ಅಬ್ಬೆಲ್ಲು ತಿರ್‍ಗುನ ಪೂತ ಬಿತ್ತ್‌ಲಾ? ಅಯಿನ್ ಕೇಂಡಿನಕುಲು ಎಲ್ಲೆದಾನಿ ಎನ ಅಬ್ಬೆಲ್ಲೆನ್ನಾ ಕೇನಂದೆ ಬುಡಯರ್! ಅಬ್ಬಬ್ಬಾ! ನಿಕ್‌ಲೆಗ್ ಸಲಿಗೆ ಎಚ್ಚಾಂಡ್. ಎನ ಬೂಡುದ ಬುದ್ಯಂತನ್ ಮಾನ್ಯ ಕೆರಿನಕುಲು, ನಿಕ್ಲೆನ್ ಅಂಚೆನೆ ಬುಡಿಯೆರೆ ಬಲ್ಲಿ!"

ಬಲ್ಲಾಳಗ್ ಏಳ್‌ಗಿಂಡಿಕೋಪ ತೋಜಿಂಡ್. ಬೂಡುದ ಬೊಮ್ಮಯನ್ ಚಾವಡಿ ಸಾಂತಯನ್ ಲೆತ್ತ್ ಪಂಡೆ.

"ದಾನೆ ತೂಪರ್‌ಯಾ? ಬಂಟೆರೆನ್ ಪತ್ತ್‌ಲೆಯಾ! ಕೈಕಾರ್ ಕಟ್‌ಪಾಡ್ಲೆಯಾ!"

ಬೂಡುಗು ಗಡು

ಆತ್ ಪಾತೆರ ಬಲ್ಲಾಳ್ ಪನ್ಪುನ್ನೆ ಬಂಟೆರ್ ಪಂಡೆರ್.

"ಎಂಕ್‌ಲೆನ್ ಸಾಂಕ್ ಸಲಗಾನ ಅಬ್ಬೆಲ್ಲೆನ್ ಎಂಕ್‌ಲೆಗೇ ಕಟ್ ಕೊರ್ಯರತ್ತೆ ಬಲ್ಲಾಳೆ? ಆವಡ್. ಆಂಡ ಎಂಕ್‌ಲೆ ಪಾತೆರೊನು ನಡಪಾದ್ ಕೊರ್ಯರೆ ಈರೆಗ್ ಆಜಿ ತಿಂಗೊಳು ಗಡು. ಇಂದೆಕ್ಕ್ ಪರ್ಮಲೆ ಚಾವಡಿದ ಈ ಕಮ್ಮನೇ ಸಾಕ್ಷಿ."

ಚಾವಡಿದ ಬೋದಿಗೆದ ಕಮ್ಮೊಗು ಬಂಟೆರ್ ಸುರ್ಯೊಡು ಗಡಿ ದೀಯೆರ್

"ಬರ್ಪುನಕುಲು ಬರಡ್. ಕಟ್ಟುನಕುಲು ಕಟ್ಟಡ್. ಎಂಕುಲು ನ್ಯಾಯೊಗು ತಿಗಲೆದ ಮಿತ್ತ್ ಸಾದಿ ಕೊರುವ. ಅನ್ಯಾಯೊಗು ಸುರ್ಯೊದ ಕೊಡಿಟ್ ತೋಜಾವ."

ಇಂಚ ಪಂಡ್‌ದ್ ಸರಸರನೆ ಚಾವಡಿ ಜತ್ತೊನುದು ಬಂಟೆರ್ ಪೋಯೆರ್.

ಬಲ್ಲಾಳೆ ಬಂಟೆರೆನ್ ಪತ್ಯೆರೆ ತನ ಪಟ್ಟದ ಆನೆನ್ ಬುಡಿಯೆ. ಆನೆದ ಎದುರು ಬಂಟೆರೇ ಬತ್ತ್ ಉಂತ್ಯೆರ್. ಅವು ಅಕ್ಲೆ ಎದುರು ಮುಂಡು ಬೂರ್ದು ಸೋಲು ಒತ್ತೊಂಡು. ಬಂಟೆರ್ ಅಲ್ತ್ ದುಂಬು ಪೋಯೆರ್. ಸಾದಿಡೆ ಪೋನಗ ಬಲ್ಲಾಳೆರೆ ಜನಮಾನಿ ಎದುರು ಉಂತಿಯೆರ್. ಎದುರು ಉಂತಿನಕ್ಲೆನ್ ಸದ್‌ರ್‌ಗ್ ಒಯ್ತ್ ಪಾಡ್ಯೆರ್. ಸುರ್ಯೊಡು ಜಬಾವು ಕೊರ್ಯೆರ್.

ಸಾದಿಗ್ ಸುಂಕ ಕೊರೊಡ್ಚಿ

ಬಂಟೆರ್ ಬೂಡುಗು ಗಡು ದೀಯೆರೆ. ಜತ್ತ್ ನಡತ್ತೆರೆ. ಊರು ಬುಡುದು ಪೋಯೆರೆ. ನಡತ್ತ್ ನಡತ್ತ್ ಪಂಜದ ಗಡಿಕ್ಕ್ ಬತ್ತ್ ಎತ್ಯೆರೆ. ಗಡಿಬಾಕ್‌ಲ್‌ಡ್ ಸುಂಕದ ದೇರೆ ಉಲ್ಲೆನೆ. ಬಂಟೆರೆನ್ ತೂದಾಯೆ ತಲ್ತ್ ಉಂತಯನೆ. ಉಂತಾದ್ ಪಂಡೆನೆ.

"ಸಾದಿದ ಸುಂಕ ಕೊರ್ಲೆ ದುಂಬು ಪೋಲೆ".

ಆತನಗ ಚೆನ್ನಯೆ ಕೇಂಡೆ.

"ತರೆತ್ತ ಪುದೆ ತೂದು ಸುಂಕ ಕೇಂಡನಾ? ಬೆರಿತ್ತ ಗಂಟ್ ತೂದು ಸುಂಕ ಕೇಂಡನಾ? ಒಯಿತ್ತ ಸುಂಕ ಕೊರೊಡುಯಾ ದೇರೆ?"

"ನಿಕ್‌ಲ್ ಪತ್ತಿ ಸುರ್‍ಯದ ಸುಂಕ ದೀಲೆ"

"ಏರ್‍ಯ ದೇರೆ? ಬೂಮಿಡ್ ಪುಟ್ಟಿನಾಯೆ ಇನಿ ಮುಟ್ಟ ಎಂಕ್‌ಲೆಡ ಸುರ್ಯೊಗು ಸುಂಕ ಕೇನಿಯಿಜೆಯಾ! ನಿಕ್ಕ್ ಸುಂಕ ಕೊರೊಡ! ಕೊರ್ಕಯಾ ಕೊರ್ಕ ಪೊರ್ಲುಡೆ ಕೊರ್ಕ!"

ಸುಂಕದ ಕಟ್ಟೆಡ್ದ್ ದೇರೆನ್ ಒಯ್ತ್ ತಿರ್ತ್ ಪಾಡ್ಯೆರ್, ಸುರ್‍ಯದ ಮುನೆಟ್ ಸುಂಕ ತೊಜಿಪಾಯೆರ್.

"ನನ ಮಿತ್ತ್‌ಗ್ ಈ ಸಾದಿಡೆ ಪೋಪುನಕ್‌ಲೆಗ್ ಸುಂಕ ಬೊಡ್ಚಿ"

ಬಂಟೆರ್ ಸಾರ್ದ್ ಊರೂರು ಪಂಡೆರ್.

ನೀರ್ ಕೊರ್ಪಿ ಕಟ್ಟೆಡ್ ಜಾತಿ ಬೇದೊ

ಸುಂಕದಕಟ್ಟೆ ಕಡತೊನುದು ಇನೆವುಳ್ಳ ಬಂಟೆರ್ ದುಂಬು ಪೋಯೆರ್. ಅಕ್‌ಲೆಗ್ ನಡತ್ತ್ ಬಚ್ಚೆಲಾವೊಂದುಂಡು. ಆಸರ್‌ಅಂಗಾದನೆ ಆವೊಂದುಂಡು. ಸಾದಿಡೆ ನೀರ್‌ಕೊರ್ಪಿ ಕಟ್ಟೆ ತೋಜೊಂದುಂಡು. ಕಟ್ಟೆಗ್ ಪೋನಗ ನೀರ್‌ಕೊರ್ಪಿ ಬೆರಮಣೆ ಜಾತಿ ನೀತಿ ಕೇಂಡೊಂದುಂಡು. ಬಿರುವೆರ್‌ಂದ್ ತೆರಿಯೊಂಡು.

"ಅಂಚಾಂಡ ದೂರ ಉಂತುಲೆ ಪಿರವು ಮೆಯಿಟೆ ಕಲ್ಲದಂಬೆಡ್ ನೀರ್ ಮಯಿಪುವೆ ಪರ್ಲೆ".

"ಎಂಕುಲು ಸುರ್‍ಯ ಪತ್ತುವ ನೀರ್ ದಂಗಾಲೆ"

ಬೆರಮಣೆ ಸುರಿಯದ ಕಡೆಕ್ಕ್ ನೀರ್ ದಂಗಾವೊಂದುಂಡು. ತೊಟ್ಟು ಪನಿ ತಿರ್ತ್ ಜಪ್ಪಂದಿಲೆಕ ಬಂಟೆರ್ ನೀರ್ ಪರೊಂದುಲ್ಲೆರ್. ಚೆನ್ನಯೆ ನೀರ್ ಪರೊಂದುಪ್ಪುನಗ ಬೆರಮಣಿನ ಮೋನೆಗೇ ತೂವೊಂದುಲ್ಲೆ. ಬೆರಮಣಿನ ಕೈ ನಡ್‌ಗೊಂದುಂಡು. ಕೈಟಿತ್ತಿ ಚೆಂಬು ತಿರ್ತ್ ಬೂರೊಂದುಂಡು. ಚೆನ್ನಯಗ್ ಬೆರಮಣಿಡ ಏಳ್ ಗಿಂಡಿ ಕೋಪ ತೋಜೋಂದುಂಡು. ಬೆರಮಣಿನ ಮಿತ್ತ್ ಕೈ ದೆರ್ಪರೆ ತೂವೊಂದುಲ್ಲೆ.

"ಓ ಮೆಗ್ಯ! ಬೋಡ ಮೆಗ್ಯ! ಬೆರಮಣನ ಮಿತ್ತ್ ಕೈ ದೆರ್ಪಡ"

ಕೋಟಿ ಅಡ್ಡ ತಲ್ತೆ. ಸಾದು ಸಮಾದಾನ ಮಲ್ತೆ. ಬೆರಮಣಡ ಸಾದಿದ ಅಂತುಗೊಂತು ಕೇಂಡೆ.

ಬೆರಮಣೆ ಕವಡೆ ಗುಣಿತ್ ಬಲಿಮೆ ದೀಂಡ್. ವಾ ಸಾದಿಡೆ ಪೋಂಡ ಎಂಚಂದ್ ಲಚ್ಚಣದ ಪಟ್ಟಿ ಪಂಡ್. ಬಂಟೆರ್ ದುಂಬೊತ್ಯೆರ್.

ಸುರ್ಯದ ಕೊಡಿಟ್ಟ್ ನೆಲ್ಲಿ ಪೂಳಾಂಡ್

ನನ ನಮ ಒವು ಸಾದಿ ಪತ್ತ್‌ಗಂದ್ ಮೆಗಿ ಪಳೆ ಪಾತೆರೊಂದು ಪೋಪೆರ್. ನೆಲ್ಲಿದ ಕಾಡ್ ಬತ್ತ್ಂಡ್. ಅಲ್ಪ ನೆಲಟ್ಟ್ ನೆಲ ಉಳಿ ನಡ್ತೆರ್. ಕಲ್ಲ್‌ಡ್ ಕಲ್ಲ ಉಳಿ ಜಡಿತೆರ್. ಮರಟ್ ಮರ ಉಳಿ ನಾಟದೆರ್. ಬಂಟೆರೆನ್ ಪತ್ತ್ ಪಾಡ್ಯೆರೆ ಜನಮಾನಿ ಕಾತ್ ಕುಲ್ಲುದೆರ್. ಉಂದೆನ್ ಕಾಯಿಮಾರು ಕಾಂತಕ್ಕ ತೆರಿಯೊಂದುಲ್ಲಲ್. ಸದ್‌ರ್‌ಗ್ ತಿಕ್ಕಿ ಜವಣ್ಯೆರೆಗ್ ಸುದ್ದಿಸೊಯ ಕೊರೊಂದುಲ್ಲಲ್. ಮೆಗ್ಯೆಪಳೆ ನೆಲ್ಲಿ ಕೊಯ್ಯೊಂದು ನೆಲ್ಲಿ ತಿಂದೊಂದು ಪೋವೊಂದುಲ್ಲೆರ್. ಸುರ್ಯದ ಕೊಡಿಟ್ ಬೊಲ್ದು ನೆಲ್ಲಿನ್ ಏಪಾವೊಂದು ಸಾರ ಪೂಳು ಮಲ್ತ್ ಬಾನೊಗು ರಾಪಾವೊಂದು ಪೋವೊಂದುಲ್ಲೆರ್. ಉಂದೆನ್ ಇರೆಮದೆ ಆದ್ ಕಾತ್ ಕುಲ್ಲಿ ಜನ ತೂದು ಬೆಕ್ಕಸಾವೊಂದುಲ್ಲೆರ್. ಪಾಕಜನ ಪೋಡಿದ್ ಪಾರೊಂದುಲ್ಲೆರ್. ಬಂಟೆರೆ ಎದುರು ತಿಕ್ಕಿನಕುಲು ಪೆಟ್ಟ್ ತಿಂದ್ ಬೂರೊಂದುಲ್ಲೆರ್.

ಪಂಜದ ಪದವುಡು ಪೊಸದೋಲಂದ ಬಂಟೆರ್, ತಿಗಲೆ ಗಂಟೆರ್ ಪೋಪೆರ್. ಪೋನಗ ಸಾದಿ

ತ್ತಿ ಗುಂಡುಕಲ್ಲ್ ಪೊಡಿಯಾಪುಂಡು. ಅಡ್ಡ ಪೋತಿ ಬೇರ್ ತುಂಡಾಪುಂಡು. ಸಾದಿದ ಯಮ ದೂಳು ಬಾನೊಗು ರಾಪುಂಡು. ತರೆತ್ತ ಬೆಗರ್ ಕಾರ ಮುಟ್ಟ ಜಪ್ಪುಂಡು. ಪಂಜದ ಪದವುಡು ಗಾಳಿದ ಬರವುಗು ಗೋಳಿದ ಮುದೆಲ್‌ಡ್ ಮೆಗ್ಯೆ ಪಳೆ ಕುಲ್ಲುದೆರ್. ಕುಲ್ಲುದು ತರೆತ್ತ ಚಪ್ಪರ್ ಕೊಂಬು ತಿರ್ತ್ ದೀತೆರ್. ಜೋಗ್ಯಟ್ಟೆ ಕೊಯಿದ್ ಕುಲ್ಲುದೆರ್. ಬೊಳ್ಳಿಕಟ್ಟದ ಕೊಳಲಂದ ಸುರ್ಯ. ಜಕ್ಕೆಲ್‌ಡ್ ದೀಯೆರ್. ಬಚ್ಚೆಲರೆಪೆರೆ ಕಾಯಿ ತಿಂದೆರ್. ಪುದವರ್ಣಂದ ಕಾಪುರ ಪಳೆ ಬುಡಿಯೆನೆ. ಗಿಳಿವರ್ಣಂದ ಕಾಪುರ ಮೆಗಿ ಬುಡಿಯೆನೆ.

ಸವಾಲ್‌ಗ್ ಸವಾಲ್

ಪಂಜದ ಪದವುಡು ಒಂಜಿ ಕುಂದ ನಲ್ಪ ಜೋಕುಲು ಉಲ್ಲೆರ್. ಗೋವು ಮೇತೊನು ಗೋವು ಸಿರ್ದೊನು ಉಲ್ಲೆರ್. ಆತನಗ ಮೆಗಿ ಚೆನ್ನಯ ಪನ್ಪೆ,

"ಓ ಅಣ್ಣಾ ಈ ಜೋಕುಲೆ ಮಿತ್ತ್ ನಂಕೊಂಜಿ ಕಳುಕಬಟ ಎನ್ನ್ಯೊಡಣ್ಣ".

ಆತನಗ ಪಳೆ ಕೋಟಿ ಪನ್ಪೆ.

"ಬೋಡ ಮೆಗ್ಯ ಗೋವು ಮೇಪಿ ಜೋಕುಲೆಗ್ ಕಲ್ಪ ಎಚ್ಚ್. ದತ್ತ್ ಜೋಕುಲೆಗ್ ಬಿತ್ತರೆಚ್ಚ್. ಕಲ್ಯಟ್ಟೆಡ್ ಬಿತ್ತ್ ಎಚ್ಚ್. ಗುದನೆಡ್ ಕೈಪೆ ಎಚ್ಚ್. ಜೋಕುಲೆ ಮಿತ್ತ್ ಕಳು ಕಬಟ್ಟ್ ಎನ್ನಡ"

ಆಂಡ ಇಂಚ ಪನ್ನಗಲ ಚೆನ್ನಯೆ ಕೇನುಜೆನೆ.

"ಏರ್ ಜೋಕುಲೆ ಬಲೆ ನಿಕುಲು. ಓ ಜೋಕುಲೆ ಕೇಂಡರ! ನಿಕ್ಲೆ ಪುಂಡುಡು ಒಂಜಿ ಎರು ಕಂಜಿ ಪಾಡ್ದೊಂಡ್ ತೂಯರಾ! ಒಂಜಿ ಎರು ಕಂಜಿನ್ ಮೂಸು ತೂವೊಂದುಂಡು ಪಿನ್ತರಾ?"

ಚೆನ್ನಯಿ ಜೋಕುಲೆನ್ ಲೆತ್ತ್ ಪಾತೆರ್ಪಯಿ. ಆತನಗ ಪಾರೊನು ಓಡೊನು ಜೋಕುಲು ಬತ್ತನೆ. ಎರ್ಮೆಲೆ ಪಿಡಿಗೆಡ್ದ್ ಪೆತ್ತಲೆ ಪಿಡಿಗೆಗ್ ಬತ್ತ್. ಪೆತ್ತಲೆ ಪಿಡಿಗೆಡ್ದ್ ಜೋಕುಲೆ ಪಿಡಿಗೆಗ್ ಬತ್ತ್. ಜೋಕುಲೆ ಪಿಡಿಗೆಗ್ ಬನ್ನಗ ಒಂಜಿ ಕುಂದ ನಲ್ಪ ಜೋಕುಲು ಒಂಜಾದ್ ತೂಯ. ಎರ್ಲೆ ಪಿಡಿಗೆಡ್ ಮುಂಡೊಡು ಕೊಡ್ಯೆ ಉಂಡೆ. ಬೀಲೊಡು ಪುಲಯೆ ಉಂಡೆ. ನಾಲ್ಕಾರ್ ಸಮಪ್ಪೆ ಉಂಡೆ. ಬಂಜಿದಡಿ ಮಂಗಲೆ ಉಂಡೆ. ಒಂಜಿ ಎರು ಅಂಬಿ ಪಾಡ್ದ್ ನೆಲಕ್ಕಾರ್ ಒಯಿಪುಂಡೆ. ಪಿರವುದ ಎರು ಮೂಸರುಂಡೆ

ಜೋಕುಲು ಒಂಜಾದ್ ಕಲ್ಪೊಗ್ ಸದು ಪಂಡನೆ

"ಬಂಟೆರ್ ನಂಕೊಂಜಿ ಕಳು ಕಬಟ ಪಂಡೆರೆ. ಇತ್ತೆ ನಮಲೊಂಜಿ ಎನ್ನ್ಯೊಡೆ".

"ನಿಕುಲು ಬತ್ತಿನ ಪರ್ಮಲೆತ ರಾಜ್ಯೊನು ತೂಲೆ. ಏಳ್ ಕಡಲ ಪಿದಯಿಡ್ ಬೀರಿ ಬಿರ್ಮನ ಪೋತುಂಡೆ. ಕುದ್ಕನ ಬೀಲೊಡು ತರೊಳಿ ತಪ್ಪು ಕಟ್ಟ್‌ದ್ ತೆಕ್ಕಾವುನ ಪೊರ್ಲುನೊರ ತೂಲೆ ಬಂಟೆರೆ"

ಜೋಕುಲು ಸದುಕ್ಕು ಸವಾಲ್ ಪಾಡ್ಯೆರ್.

ಆತ್ ಪನ್ನಗ ಚೆನ್ನಯೆ ಕುಲ್ದುನಲ್ತ್ ಲಕ್ಕೊಂಡೆನೆ. ಜೋಕ್ಲೆ ಮಿತ್ತ್ ಕೈ ದೆರ್ಪೊಡುಂದು ಪೋಯೆನೆ. ಪಾರಿ ಜೋಕುಲು ಪರ್ವತ ಪತ್ಯನೆ. ಬೂರಿ ಜೋಕುಲು ಪುಲ್ಲು ತುಚ್ಚೊಂಡನೆ.

"ಪಡ್ಡೆಯಿ ಕಡಲ್‌ಡ್ ಬೀರಿ ಅತ್ತ್ ಬೂರ್ದುನೆ! ಪೊರ್ತು ಕಂತ್‌ನಗ ಬಾನ ಅವು ಕೆಂಪು

ರಂಗಾತ್‌ನೆ"

ಕೋಟಿ ಸವಾಲ್‌ಗ್ ಸದು ಪಂಡೆ. ಜೋಕುಲೆನ್ ಸಾದು ಸಮದಾನ ಮಲ್ತೆ.

"ಓ ಜೋಕುಲೆ ನಿಕುಲು ಪೋಡ್ಯಡೆಯ ಬಲಿಪಡೆ ಎಂಕ್‌ಲೆಗೊಂಜಿ ಸಾದಿದ ಅರ್ತಗುರ್ತ ಪಂಡ್ ತೋಜಾಲೆ. ಪಲ್ಲಿಡ್ ಬಾರುನ ಪಯ್ಯಬೈದ್ಯನ ಇಲ್ಲಡೆ ಸಾದಿ ಓಲು?"

ಇಂಚ ಕೋಟಿ ಜೋಕುಲೆಡ ಕೇಂಡೆ.

"ಎಡತ್ತ್ ಪೋಂಡ ಎಡಲ್ಲ ಎಣ್ಮೂರುಗು ಪೋಪಿ ಸಾದಿ ಬಂಟೆರೆ. ಬಲತ್ತ್‌ಗ್ ಪೋಂಡ ಪಂಜಗ್ ಪೋಪಿ ಸಾದಿ. ನಡುಟುಂಡೆ ಬಂಟೆರೆ ಎರು ಪೋರಿ ಎದ್ದಾರಿ. ನಡು ಮಾರ್ಗ ಪಲ್ಲಿಡ್ ಬಾರುನ ಪಯ್ಯ ಬೈದ್ಯ ಇಲ್ಲಡೆ ಪೋಪುಂಡು ಬಂಟೆರೆ. ದುಂಬು ಪೋನಗ ಅಯ್ಯಲ ಬಿತ್ತ್ ಪೋಪುನವುಲು ಪದ್ಪೆದ ಕಳವುಂಡು. ಮೂವಲ ಬಿತ್ತ್ ಪೋಪುನವುಳು ಚೇವುದ ಕಳ ಉಂಡು. ಅಡ್ಡೆ ಕಟ್ಟಿ ಗುಜ್ಜಿ ತಡಮೆ ಉಂಡು. ಸುರ್ಯ ಸಿರಿ ತುಪ್ಪೆ ಉಂಟು. ಗೆಂದ ಸಾರೆ ಪದ್ಮ ಕಟ್ಟೆ ಉಂಡು. ಪಂಚೊಲಿ ಬಚ್ಚಿರೆದ ಪನಿ ದೊಂಪ ಉಂಡು"

ಗೋವು ಮೇಪಿ ಜೋಕುಲು ಬಂಟೆರೆಗ್ ಸಾದಿದ ಅಂತುಗೊಂತು ಪಂಡೆರ್.

ಕಿನ್ನಿದಾರು ಪಂಡಿ ಕತೆ

ಸಾದಿದ ಗುರ್ತ ಪತೊಂದು ಬಂಟೆರ್ ಪೋಯೆರ್. ತಡಮೆನ ಉಳಯಿ ಉಂತ್ಯೆರ್. ಉಂತುದು ಲೆತ್ತ್ ಕೇಂಡೆರ್.

"ಓ ಹೋಯ್ ಪಳ್ಳಿಡ್ ಬಾರಿನಾಯೆ ಪಯ್ಯ ಬೈದ್ಯೆ ಉಲ್ಲೆನಾ?"

ಆತನಗ ಒಂಜೆಕ್ಕ್ ಓಜರಿಯಲ್, ರಡ್ಡೆಕ್ಕ್ ವಿವರಿತೊಂಡಲ್, ಮೂಜೆಕ್ಕ್ ಸೊರೊಕ್ಕು ಸೊರದನಿ ಕೊರೊಂಡಲ್.

"ಏರಪ್ಪ ಲೆತ್ತ್‌ನೇರಿಗೆ ಇಲ್ಲ್‌ದ ಉಳಯಿಡ್ದ್ ಕಿನ್ನಿದಾರು ಕೇಂಡಲ್"

"ಬಂಟ ಬಾರಗೆರ್‌ಂದಾಂಡ ಗೆಂದಸಾರೆನ ಪದ್ಮ ಕಟ್ಟೆ ಉಂಡು, ಸೆಟ್ಟಿ ಬೆರಣೆರ್ ಆಂಡ ಪಂಚೊಲಿ ಬಚ್ಚಿರೆದ ಪನಿದೊಂಪ ಉಂಡು. ಜಾತಿ ಸಂಗತೆರಾಂಡ ನೀತಿ ಕುಲವಾರಾಂಡ ಉಳಯಿ ತುಂಕನಂದ ಉಜ್ಜಾಲ್ ಉಂಡು ಕುಲ್ಲುಲೆ"

ತಡ್ಯಡ್ ಉಂತುದು ಕಿನ್ನಿದಾರು ಪಂಡಲ್.

ಆತನಗ ಮೆಗಿ ಪಳೆ ಪದ್ಮ ಕಟ್ಟೆಡ್ ಕುಲ್ಲುದು ಆಸರ್‌ಗ್ ನೀರ್ ಕೇಂಡೆರ್.

"ಆಣ್ ಆಣ್ಜೆವು ಇಜ್ಜೆರ್. ತಡ್ಯಗ್ ತರೆಪಾಡ್ದ್ ಯಾನ್ ಪಿದಡಯೆ"

ಆಲ್ ಪಂಡಲ್. ಬೊಳ್ಳಿನ ಸಿರಿಗಿಂಡ್ಯೆಡ್ ನೀರ್ ಪತ್ಯಲ್.

"ಎಂಕುಲು ಗುರ್ತ ಪಿನಂದೆ ನೀರ್ ಮುಟ್ಟಯ. ಜಾತಿ ಕುಲ ಕೇನಂದೆ ನೀರ್ ಪರಯ. ಈರೆನ ಗುರ್ತ ಪನೊಡು ಎಂಕುಲು ನೀರ್ ಪರೊಡು"

ಮೆಗ್ಯೆ ಪಳೆ ಇಂಚ ಪನ್ನಗ ಆಲ್ ತನ ಜಾತಿ ಕುಲ ಪಂಡಲ್.

"ಎನ್ನಪ್ಪೆ ದೇಯಿ ಬೈದ್ಯೆದಿ. ಅಮ್ಮೆ ಕಾಂತಣೆ. ಸಮ್ಮಲೆ ಸಾಯನೆ. ಯಾನ್ ಕಡೀರ ಮಗಳ್‌ಗೆ ಕಿನ್ನಿದಾರು. ಊರ್‍ಯಾಯ ಅನ್ಯಬೆನ್ಯ ಕರಿತ್‌ದ್ ಎನ್ನ ಅಪ್ಪೆಮ್ಮೆ ಕೊರ್‍ತೆರ್. ಎನಡ್ದ್ ಬೊಕ್ಕ ಎಂಕ್‌ಲೆ ಅಪ್ಪೆ ಅಮರ್ ಬಾಲೆಲೆನ್ ಪೆದ್ದ್‌ದಲ್‌ಗೆ. ಯಮ ಬೀಮೆನ್ಪಿ ಬಾಲೆಲು ಕೋಟಿ ಚೈನ್ನಯೆರ್‌ಂದ್ ಅಕ್ಲೆ ಪುದರ್‌ಗೆ, ಮಾನ್ಯ ಮರ್ಲೆರ್‌ಗೆ ಏಕ ಪೊರ್ಲೆರ್‌ಗೆ. ಕೆಬಿಟ್ ಕೇನ್ದ್‌ಜೆನೆ ಕಣ್ಣ್‌ಡ್ ತೂತುಜೆನೆ. ಅಕ್‌ಲು ಎಂಚ ಉಲ್ಲೆರಾ ಓಲು ಉಲ್ಲೆರಾ ತೂಯೆರೆ ಕಣ್ಣ್‌ನಲಿಪುಂಡು. ಪಾತೆರಿಯೆರೆ ಬಾಯಿ ನಲಿಪುಂಡು. ತೋಳಾರ ತೊಟ್ಯರೆ ಸೊಂಟ ಮುದ್ಯುಂಡು. ಎಂಕ್‌ಲೆ ಜಾತಿ ಕುಲ ಕೇಂಡರತ್ತೆ? ಜಾತಿಡೆಂಕುಲು ಬಿರುವೆರ್. ನೀತಿಡ್ ಬಂಟೆರ್"

ಅಕ್ಕಗ್ ಎಕ್ಕ ಸಕ್ಕ ನನಿಕಗ್ ಮರ್ಕ ದುಕ್ಕ

ಆತ್ ಕೇಂಡ್‌ನ್ನೆ ಮೆಗಿ ಪಳೆ ಮೋನೆಗ ಮೋನೆಗ ತೂಯೆರ್. ದಿಡ್ಕ ಲಕ್ಯೆರ್. ಲಕ್ಕ್‌ದ್ ಪಂಡೆರ್.

"ಏರ್‌ಯಾ ಅಕ್ಕಾ! ಎಂಕುಲೇ ಆ ಕೋಟಿ ಚೆನ್ನಯೆರ್ ನಿನ್ನ ಮೆಗ್ಯಲ್ಲು!".

ಆತ್ ಪೊರ್ತುಗು ಕಿನ್ನಿದಾರುಗು ಆಯಿ ಸಂತೋಸುಡು ಅಡಿ ಅಕ್ಕಾಸ ತೋಜಂದ್. ಆಲ್ ಬೆಕ್ಕಸ ಪೋಯಲ್. ಇರ್ವೆರ್ ಮೆಗ್ಯಲ್ಲೆನ್ ಕಾರ ಉಂಗುಟ್ಟೊಡ್ದು ತರೆ ಮುಟ್ಟ ಸುದುರ್‍ಪ ತೂಯಲ್. ನೆತ್ತಿ ನೆಡಿಯಲ್. ಉಂದೆಟ್ಟು ಏರ್ ಪಳಯೆಪ್ಪ ಏರ್ ಮೆಗ್ಯೆಂದ್ ಅಕ್ಲೆ ಕೈ ಕೈ ಪತೊಂಡಲ್ ಎಕ್ಕ ಸಕ್ಕ ಪಂಡೊಂಡಲ್. ಉಳಯಿ ಚಾವಡಿಗ್ ಲೆತ್ತೊಂಡಲ್. ತೂಂಕನಂದ ಉಜ್ಜಾಲ್‌ಡ್ ಕುಲ್ಲವೊಂಡಲ್. ಪಿದಯಿ ಬತ್ತೊಂಡಲ್. ಕಾಸಿಗ್ ಪೋಯಿ ಕಬುಲ್ತಿನ್ ಕಣ್ಣ್ ಸನ್ನೆಡ್

ಲೆತ್ತೊಂಡಲ್. ಒಂಜಿ ಕೊಂಡೆ ಪೇರ್ ಬೊರಿಯೊಂಡಲ್. ಮೆಗ್ಯಲ್ಲೆಗ್ ಬಟ್ಟಲ್‌ಡ್ ಪೇರ್ ಗಿಂಡ್ಯೆಡ್ ನೀರ್ ಕೊರೊಂಡಲ್.

ಆತನಗ ಈಂದ್ ಈಚಲ್‌ದ ಮೂರ್ತೆಗ್ ಪೋಯಿ ಪಯ್ಯಬೈದ್ಯೆ ಬತ್ತೆ. ಕಲಿತ ಕೊಟ್ಯಗ್ ಕಿನ್ನಿದಾರು ಪೋಯಲ್. ದಂಡ್‌ದ ಕಳಿಕ್ಕ್ ಕೈ ಕೊರ್ಯಲ್, ಮುಂಡುದ ಕಳಿಕ್ಕ್ ತೆರಿಯ ಪಾಡ್ಯಲ್.

"ಪಯ್ಯೆ ಉಳಯಿ ನಿಲ್ಕ್ ತೂಯೆ. ಅವು ಏರ್ ಪರ್ಮಲೆಡ್ ಮಾನ್ಯ ಕೆರಿ ಕೆಂಗುಡೆರ್ ಇಡೆಲ ಬತ್ತೆರಾ?"

ಪಯ್ಯಬೈದ್ಯೆ ತರ್ಕತ್ತಿ ತೊಡಂಕ್ ಮಾಡ್‌ಗ್ ಕುತ್ಯೆ. ಕುಡ್ಡು ಬಾಕ್‌ಲ್‌ಡ್ ನೂರುದು ಬಲಿಪೆರೆಂದ್ ತೂಯೆ. ಆತನಗ ತೂಂಕನದ ಉಜ್ಜಲ್‌ಡ್‌ದ್ ಕೋಟಿ ಚೆನ್ನಯೆರ್ ನನಿಕನ್ ತೂದು ಎದುರುಗು ಬತ್ತೆರ್. ಬಲತ್ತ ಪುಗೆಲ್‌ಡ್ ಕೋಟಿ ಎಡತ್ತ ಪುಗೆಲ್‌ಡ್ ಚೆನ್ನಯೆ ಅರ್ಕ್ ತರ್ಕ್‌ದ್ ಪತ್ಯೆರ್. ಓ ಬಾವೆರೆ ಬಾವೆರೆಂದ್ ಪಂಡೆರ್. ಪಯ್ಯೆ ಇರ್ವೆರೆ ನಡುಟು ತಿಕ್ಕ್‌ದ್ ತಡೆವಂದಿ ಉಳಸಂಕಡೊಡು ಬೂರ್ಯೆ. ಬರಂದಿ ಬಾಲೆಲು ಬತ್ತ್‌ದೆರ್. ಕಿನ್ನಿದಾರು ಅಕ್ಲೆನ್ ಒಟ್ಟುಗು ಕುಲ್ಲಾದ್ ಒನಸ್ ಬಲ್ಮನ ಮಲ್ಪಾಯಲ್.

ಮನದಾನಿ ಮನುದಿನ ಆಂಡ್. ಪಯ್ಯೆ ಪೊಸದೊಲಂದ ಬಂಟೆರೆನ್ ಪಂಜದ ಕೇಮೆರೆ ಬಲ್ಲಾಳನ ಬೂಡರಮನೆಗ್ ಲೆತೊಂದು ಪೋಯೆ. ಆತನಗ ಅವುಲು ಪಂಜ ಕೇಮರೆಗ್ ಒಂಜಿ ಓಲೆ ಬೈದ್‌ಂಡ್‌ಯೇ!

ಮೋಸೋಗು ತಿಕ್ಕಿ ಬಂಟೆರ್

"ಪರ್ಮಲೆ ಸೀಮೆಡ್ ಇರ್ವೆರ್ ಬಂಟೆರ್ ಬೂಡು ಬುದ್ಯಂತನ್ ಮಾನ್ಯ ಕೆರ್ತೆರ್. ತರೆ ತಪ್ಪಾದ್ ಇತ್ತೆ ಪಂಜ ಸೀಮೆಗ್ ಬತ್ತ್‌ದೆರ್‌ಗೆ. ಓಲು ತಿಕ್ಕ್‌ಂಡಲಾ ಅಕ್ಲೆನ್ ಪತ್ತ್‌ದ್ ಕೊರೊಡು. ಅತ್ತ್‌ಂಡ ಕೆರೊಡು. ಪರ್ಮಲೆ ಬಲ್ಲಾಳೆ ಕಡಯಿ ಓಲೆ ಉಂದು"

ಬತ್ತಿ ಓಲೆನ್ ಕೇಮರೆ ಓದಯೆ. ಪೇರ್ ಪೆರ್‌ಂಬೊಡಿ ಗರೊಡಿದ ಚೆಂದುಗಿಡಿ ಚಾವುಂಡಗ್ ತೆರಿಪಾಯೆ. ಚೆಂದುಗಿಡಿ ಬಂಟೆರೆನ್ ಪತ್ತ್ ಪಾಡ್ಯೆರೆ ಉಳ ಕುಸೆಲ್ ಗೊಬ್ಯೆ. ಬಂಟೆರೆನ್ ಎದಿಕೊನ್ಯೆರೆಂದ್ ಎದುರು ಪೋಯೆ. ಮುಂಡು ಮಾಲ್ಯದ ದಿಂಡ್ ಸಂಕಲೆಡ್ ಪಾಡ್ಪಾಯೆ. ಬಾಕ್‌ಲ್ ಬಂದೊಲಿಗೆ ಮಲ್ಪಾಯೆ. "ಓ ಬಂಟೆರೆ ನಿಕುಲು ಮೂಲೆ ಕತ್ತಲೆ ಕೋಣೆಡ್ ಉಪ್ಪೊಡು. ನುಪ್ಪು ನೀರ್ ಇಜ್ಜಂದೆ ತಯ್ಯೊಡು"

ಚಂದುಗಿಡಿ ಸಾಪೊ ದೀಯೆ.

"ದಾನೆಣ್ಣ ನಮ ಇತ್ತಿ ಊರುಲ ಕತ್ತಲೆನೆ. ಬತ್ತಿ ಊರುಲ ಕತ್ತಲೆನೆ"

ಚೆನ್ನಯೆ ಅಣ್ಣಡ ಪಂಡೆನೆ. ಮೆಗ್ಯೆ ಪಳೆ ಕಡೆ ಕಣ್ಣ್‌ದ್ ಕೊಡಿದುಕ್ಕ ಬುಡ್ಯೆರೆ.

"ನಮ್ಮ ಪರ್ಮಲೆ ಚಾವಡಿಡ್ ಸತ್ಯೊಡು ಪುಟ್ಟಿನಕುಲು. ಸತ್ಯೊಡು ಬಳತಿನಕುಲುಯ ನಮ ಕೇಂಪುಲಜೆ ಕೆಮ್ಮಟೆ ಕರಿಯದ ಜಯಲ್ಲ ಬೆರ್ಮೆರ್ ಉಲ್ಲೆರ್‌ಯ ಆರೆನೆ ನೆನೆತೊನುಗ"

ಮೆಗ್ಯೆ ಪಳೆ ಬೆರ್ಮೆರೆನ್ ನೆನೆತೊಂಡೆರ್. ಪರಕೆ ಪಂಡೊಂಡೆರ್. ಆತನಗ ಗೋಡೆದ ಇಡೆ ಸಂದ್‌ಡ್ ಒಲ್ತೊ ಒಂಜಿ ಬೊಲ್ಪು ತೋಜಿಂಡ್. ಇರ್ವೆರಪ್ಪ ಅಯಿನೆ ತೂದು ಚೋದಿಗ ಪೋಯೆರ್. ಕೇರಿ ಕೆಂಗುಡೆನ್ಪಿ ಸುರ್ಯೋನಕುಲು ದೆತ್ತೆರ್ ಇಡೆ ಸಂದ್‌ಗ್ ಮುನೆ ಪಾಡ್ದ್ ಅಂಚಿಂಚಿ ಮೀಟಿಯೆರ್. ಮೀಟ್‌ನಗ ಗೋಡೆದ ಇಡೆ ಸಂದ್ ಅಗೆಲಾಂಡ್. ಮೂಡಯಿ ಬಾಕ್‌ಲ್‌ಗ್ ಒಂಜಿ ಪೆಟ್ಟ್ ತೊರಿತೆರ್. ಬಾಕ್‌ಲ್ ದೊರಿಂಡ್. ಬೂಡುದ ಬಾಕಿಮಾರ್‌ಗ್ ಪೋದು ಅವು ಬೂರ್‌ಂಡ್. ಬಂಟೆರ್ ಅಲ್ಪಡ್ದ್ ಎಂಚೊಲ ಒರ ತಪ್ಪಾದ್ ಪೋಯೆರ್. ಆ ಬೆರ್ಮೆರೇ ನಮನ್ ಬದ್‌ಕಾಯೆರ್‌ಂದ್ ಉಸುಲು ಬುಡಿಯೆರ್.

ಪಂಡಿ ಪರಕೆನೆ ಬೂಟ್ಯೆರೆ ಉಂಡು. ಬಂಟೆರ್ ಒಂಜಿ ಸಾದಿನೆ ಪತೊನು ಪೋವೊಂದುಲ್ಲೆರ್. ಅವುಲು ಕೊಡಿಯಂಗಡಿ ಕೋಟಿ ಪೂಂಜೆ ಕಡೆಯಂಗಡಿ ಕಾಂತು ಪೂಜೆ ಉಲ್ಲೆರ್. ಕೋಟಿ ಚೆನ್ನಯೆರ್ ತಪ್ಪಾದ್ ಬರ್ಪಿ ಸಾದಿನ್ ಅಕುಲು ತೆರಿಯೊಂಡೆರ್. ರಣಾಲಿಯಾಕನ್ ಕುಂಞಾಲಿದೂದನ್ ಕಡಪುಡಿಯೆರ್. ಕೈ ಕಾರ್ ಕಟ್ಟ್‌ದ್ ಕೊನಲೆಂದ್ ಪಂಡೆರ್. ಅಡ್ಡ ತಲ್ತೊಂದು ಅಕುಲು ಬತ್ತೆರ್. ಎದುರುಂತುನಕ್‌ಲೆಗ್ ಮಾತ ಬಂಟೆರ್ ಸುರ್ಯೊಡು ಸಾದಿ ತೊಜಿಪಾಯೆರ್.

ಎಣ್ಮೂರುಡು ಬಿರ್ದ್‌ದ ಬಂಟೆರ್

ಪಂಜ ಸೀಮೆದ ಒತ್ತೊಗುಂಡು ಎಣ್ಮೂರು ಸೀಮೆಗೆ. ಪಂಜದ ಬಲ್ಲಾಳೆ ಮೋಸ ಬೆಂದೆಗೆ ಎಣ್ಮೂರುದ ಜಾಗೆನ್ ಉಳಯಿ ಪಾಡೊಂದೆಗೆ. ಗಡಿಕಲ್ಲ್ ದುಂಬು ಪಾಡ್ಪಾದುಲ್ಲೆಗೆ. ಎಣ್ಮೂರುಡು ದೇವಣ್ಣಾಜಿರಿ ಬಲ್ಲಾಳ್ ಉಲ್ಲೆ. ಪಂಜದ ಊರುಗು ಬಂಟೆರ್ ಬತ್ತಿ ಸುದ್ದಿ ಕೇಂಡೆ. ಅಕ್ಲೆನ್ ತರ್ಪುಡುದು ತನ್ನ ಸೀಮೆಡ್ ಉಂತಾವೊಡುಂದೆನ್ಯ. ಸಂದಾನೊಗು ದಂಡ್ ದಳವಾಯಿ ಕಿನ್ನಿ ಚೆನ್ನಯನ್ ಕಡಪುಡಿಯೆ. ಬಂಟೆರ್ ಪಂಜದ ಗಡಿ ಕಡತ್ತ್ ಬರೊಂದುಲ್ಲೆರ್. ಕಿನ್ನ ಚೆನ್ನಯೆ ಎದುರು ಸದ್‌ರ್‌ಗ್ ಬರೊಂದುಲ್ಲೆ. ಅರ್ತ ಗುರ್ತ ಪನೊಂದುಲ್ಲೆ.

ಉಂದು ಪಗೆನಾಯೆ ಅತ್ತ್ಂದ್ ಬಂಟೆರ್ ತೆರೆಯೊಂಡೆರ್.

ಕಿನ್ನಿ ಚೆನ್ನಯೆ ಅಕ್ಲೆನ್ ಎಣ್ಮೂರುಗು ಲೆತೊಂದು ಬತ್ತೆ. ಸಾದಿಡೆ ಬನ್ನಗ ಗುಡ್ಡೆ ಕಾಡ ನಡುಟು

"ಓ ಅವುಲು ದೂರೊಡು ತೋಜುನವು ಎಂಚಿನ? ಕುಡುಮ ಇಂಗ್ರೇಜಿಯಾ ಸೆಟ್ಟಿ ಬತ್ತ್‌ಡನಾ ಬ್ಯಾರಿ ಪಳ್ಳಿಯಾ?"

ಬಂಟೆರ್ ಕೈ ತೋಜಾದ್ ಕೇಂಡೆರ್.

"ಅವು ಕೇಪುಲಜೆ ಮಲೆ ಜಯಲ್ಲ ಬೆರ್ಮೆರೆ ಗುಂಡ"

ಕಿನ್ನಿ ಚೆನ್ನಯೆ ಪಂಡೆ. ಬಂಟೆರ್ ಅಡೆಗ್ ಪೋಯೆರ್. ಪಂಡಿ ಪರಕೆ ಸಂದಾದ್ ಬತ್ತೆರ್. ದೇವಣ್ಣಾಜಿರಿ ಬಲ್ಲಾಳ ಬೂಡುಗು ಎತ್ಯೆರ್.

ದೇವಣ್ಣಾಜಿರಿ ಬಲ್ಲಾಳ್ ಇರ್ವೆರ್ ಬಂಟೆರೆನ್ ತನ್ನ ಸೀಮೆಡ್ ಉಂತಾದೆ. ಉಂಬಳಿ ಉತ್ತಾರ ಕೊರ್ಪಾದೆ. ಏಕನಡ್ಕ ಎರ್ಯಂಗಳ ಗುತ್ತುಡು ಬಂಟೆರ್ ಉಂತ್ಯೆರ್. ತುಂಬೆ ನೆಕ್ಕಿ ಕೊಡಿಪಿ ಬೂಮಿಡ್ ಸಾಗೋಳಿ ಬೆಂದೆರ್.

"ಉಂದೊಂಜಿ ಊರುಡು ಆಟಜ್ಜಿ, ಕೂಟಜ್ಜಿ, ಕೋರಿ ಕಂಬುಲ ಇಜ್ಜಿ, ಜವನ್ಯೆರೆ ಪುಂಡಾಟಿಗೆದ ಗೊಬ್ಬಿಜ್ಜಿ"

ಬಂಟೆರ್ ಕಲೆ ಪಂಡ್‌ದ್ ಕುಲೆ ದೂಸುನಗ ಬಲ್ಲಾಳೆ ಅರ್ವತ್ತೆ ಕೆಬಿ ಕೊರು ಕೇಂಡೆ. ಬಂಟೆರೆನ್ ಕೂಡಾವೊನು ಬೋಂಟೆದೇರಾಯೆರೆ ಅಟ್ಟಣೆ ಮಲ್ಪಾಯೆ. ಬಟ್ಟಂದಡ್ಕಡ್ ಬೇವೊರಿ ಕುಂಜಡ್ ನಾಯಿದ ಮಲ್ಲೊಡಿ ಉಲ್ಲೆ. ನಾಯಿದ ಮಲ್ಲೊಡಿಗ್ ಓಲೆ ಕಡಯೆರ್.

ಪಂಜಿದ ಬೋಂಟೆ - ಪಂಜದ ಕೊಳಲ

ನಾಯಿದ ಮಲ್ಲೊಡಿ ಪತ್ತ್ ಕಟ್ಟಿ ನಾಯಿಲೆನ್ ಲೆತ್ತೆ. ಪತ್ತ್ ಬುಡಿ ನಾಯಿಲೆನ್ ಲೆತ್ತೆ. ದೂವೊ ದೂವೊಂದು ಲೆತ್ತೆ. ತೌಡ ತೌಡಂದ್ ಲೆತ್ತೆ. ಕಾಳು ಕಾಳುಂದ್ ಲೆತ್ತೆ. ಬೊಳ್ಳ ಬೊಳ್ಳಂದ್ ಲೆತ್ತೆ. ಬೊಳ್ಳು ನಾಯಿಗ್ ಬೊಳ್ಯರಿತ ಬೊವನ ಪಾಡ್ಯೆ. ಕಾಳು ನಾಯಿಗ್ ಕರಿಯರಿತ ಬೊವನ ಪಾಡ್ಯೆ. ಪತ್ತ್ ಕಟ್ಟ್ ನಾಯಿಲೆನ ಸಂಕಲೆ ಪತ್ತೊಂದು ಬತ್ತೆ. ಪತ್ತ್ ಬುಡಿ ನಾಯಿಲೆನ್ ದೇರೊನು ಓಡೋನು ಬತ್ತೆ. ಇರ್ವೆರ್ ಬಂಟೆರೆನ್ ಎಣ್ಮೂರು ಜನ ಮಂದೆಲೆನ್ ಸೇರೊಂಡೆ. ಬೋಂಟೆದ ಮಾನಿಲೆನ್ ಕೂಡವೊಂಡೆರ್. ಬೋಂಟೆ ದೇರ್ಯೆರೆ ಪಿದಾಡೊಂಡೆರ್.

ಎಂಜಿರ್ ಮಲೆ, ಮಾದೇರ ಮಲೆ, ಕೊಂಬಾಲ್ ಕರಿಯ, ಕರ್ಮರ್ ಕಾಡ್‌ಡ್ ಬೋಂಟೆ ಬಾರ ದೇರಾಯೆರ್. ಬೋಂಟೆಬಾರ ದೇರಾನಗ ಪಂಜ ಪಾವುಲ್ಲ ಬರಿಟ್ ಕೂರು ಕುದುಂಬುಳು ಇಜ್ಜಿ ಕಾರ ಕಡಮೆ ಇಜ್ಜಿಂದ್ ಪನ್ನಗ ತಗ್ಗುಲ್ಲ ಗುರಿ ಗುಂಪೆಗ್ ಪೋಯೆರ್. ಅವುಲು ಅಪಗ ಆನೆವರ ಮುಟ್ಟ ಎತ್ತರದ ಕುದುರೆವರ ಮುಟ್ಟ ತಗ್ಗ್‌ದ ಪಂಜಿದ ಗುಜ್ಜಾರಿ ಉಂಡು. ಬೆಯಿಪಾಯಿ ಬಾರ್‌ನ್ ಉನುಂಗಾಯೆರೆ ಬುಡುಪುಜಿಯಾ!. ಉನುಂಗಾಯಿ ಬಾರ್‌ನ್ ಎಡ್ಪೆರೆ ಬುಡುಪುಜಿಯಾ! ದಾಡೆದಾಡೆನ್ನಿ ಉಬ್ಬೆ ಉಬ್ಬೆನ್ನಿ ಪಂಜಿದ ಗುಜ್ಜಾರಿಯಾ.!

ಆತ್ ಪೊರ್ತುಗು ಚೆನ್ನಯೆ ಕೊರಜಿನ ಕುತ್ತಿಗ್ ಬೆರಿಲ ಕೊರ್ಯೆನೆ. ಕುಂಟಾಲ ಕುತ್ತಿಗ್ ಕಾರ್‌ಲ ಕೊರ್ಯೆನೆ. ಒಂಜಿ ಪಗರಿ ಒಯ್ತೆನೆ. ಪರ್ವತ ಬೂರಿನಂಗೆ ಪಂಜಿ ಬೂರುದುಂಡು ನರಲುನ ನಾಲರೆ ಲೋಕೊಗು ಕೇನುಂಡು. ಮುರ್ಲುನ ಮೂಜರೆ ಲೋಕೊಗು ಕೇನುಂಡು. ಮಂಜಲ್ ಪಾದೆಗ್ ಪೋದು ಪಂಜಿ ಬೂರ್‌ದುಂಡು. ಪಂಜಿನ್ ಒಯ್ಪೆರೆ ಪಂಜದ ಸಾವಿರಾಳ್ ಬೈದೆರೆ, ಬೊಳ್ಳೆರೆ ಮುಪ್ಯಾಳ್ ಬೈದೆರೆ, ಕುಕ್ಕಿ ಮುನ್ನೂರಾಳ್ ಬೈದೆರೆ. ಉದ್ದೊಗು ಓಡೋನು ಅಡ್ಡೊಗು ಪಾರೊನು ಬೈದೆರೆ. ಆಂಡ ಪಂಜಿದ ಒಂಜಿ ಮೀಸೆನೆ ಗದ್ದಯೆರೆ ಅಕ್‌ಲೆಗ್ ತೀರ್‌ಜಿ.

ಪಂಜಿನ್ ದಡೆಕ್ಕ್ ಪಾಡಿಯೆರ್. ಪಾರೆದಾಯಗ್ ಪಾರೆ ಪಾಲ್ ದೀಯೆರ್. ಸುಗ್ಗೆದಾಯಗ್ ಸುಗ್ಗೆ ಪಾಲ್ ದೀಯೆರ್. ಬೋಟಿದಾಯಗ್ ಬೋಟಿ ಪಾಲ್ ದೀಯೆರ್. ಚರ್ಮದಾಯಗ್ ಚರ್ಮ ಪಾಲ್ ದೀಯೆರ್. ಮಾಸದಾಯಗ್ ಮಾಸಂದ್ ಪಾಲ್ ದೀಯೆರ್. ಆತನಗ ಪಂಜ ಕೇಮೆರ್ ಸುಗ್ಗೆ ಕೊರೊಡುಂದು ಜನ ಕಡದೆರ್. ಸುಗ್ಗೆ ಕೊರಂದಿ ಕಾಲೊಡು ಪಾರೆ ಕೊರಡ್‌ಂದ್ ಮಾನಿ ಕಡದೆರ್. ಪಾರೆ ಕೊರಂದಿ ಕಾಲೊಡು ಬೋಟಿ ಕೊರೊಡುಂದು ಮಾನಿ ಕಡದೆರ್. ಬೋಟಿ ಕೊರಂದಿ ಕಾಲೊಡು ಪಂಜದ ಅಬ್ಬೆಲ್ಲೆಗ್ ಬಂಗಾರ್ ದೆಕ್ಯೆರೆ ಆಂಡಲ ಪಂಜಿದ ಉಬ್ಬ ಕೊರೊಡುಗೆಂದ್ ಜನ ಕಡಯೆರ್. ಆಂಡ ಆತೆನ್‌ಲ ಮೊಕುಲು ಕೊರ್ಜೆರೆ.

ಎಣ್ಣೆದ ಸೊಲ್ಮೆ

ಪಂಜಿ ಜೈತ್ ಬೈದೆರ್ ಬಂಟೆರ್. ಏಕನಡ್ಕಡ್ ಎರ್ಯಂಗಲ ಗುತ್ತುಡು ಕುಲ್ಲುದೆರ್. ಪಂಜಿ ಮುಟ್ಟಿ ದೋಸೊಗು ಎಣ್ಣೆದ ಸೊಲ್ಮೆ ಆವೊಡು. ಗಟ್ಟದ ಮಿತ್ತಿಡ್ದ್ ಬೊಳುಗಲ್ಲ ದಾರಂದೊಡ್ದು ಎಣ್ಣೆದ ಸಂಕುನು ತರ್ಪಾಯೆರ್. ಪತ್ತ್‌ಪದ್‌ನಾಜಿ ಬಗೆತ ಎಣ್ಣೆದ ಸೇಜೆನ್ ಕನಪಾದೆರ್. ಎಣ್ಣೆದ ಸಂಕು ನೆತ್ತಿಗ್ ನೆಯ್ಯೆಣ್ಣೆ ಪಾಡ್ಯೆ. ಎಸಳ್‌ಗ್ ಎಸಳೆಣ್ಣೆ ಪಾಡ್ಯೆ. ಕೆಬಿಕ್ ಕೀಲೆಣ್ಣೆ ಪಾಡ್ಯೆ. ಬೆರಿಕ್ ಬೇಂಗದೆಣ್ಣೆ ಪೂಜಿಯೆ. ಬಂಜಿಗ್ ಬಾಮುಗದೆಣ್ಣೆ ಕೊರ್ಯೆ. ಸಂದ್‌ಗ್ ಸಂದೆಣ್ಣೆ ಸವರ್ಯೆ. ಪಾದೊಗು

ಪನಿಯೆಣ್ಣೆ ಪತ್ತ್ಯೆ. ಉಗುರುಗು ಉರಿಯೆಣ್ಣೆ ಬುಡಿಯೆ. ಒರು ಕೊಂಡೆ ಎಣ್ಣೆ ಪಾಡ್‌ದ್ ಇರ್ವ್ಲ ದೆತ್ತೆ. ಇರುವ ಕೊಂಡೆಣ್ಣೆ ಪಾಡ್‌ದ್ ಒರು ಕೊಂಡೆ ದೆಪ್ಪಾದೆರ್. ಎಣ್ಣೆದ ಮಸಲತ್ತ್‌ಗ್ ಇನೆವುಳ್ಳ ಬಂಟೆರೆನ್ ತೂಂಕನಂದ ಉಜ್ವಲ್‌ಡ್ ಕುಲ್ಲಾದೆರ್.

ಓಲೆದ ಒಕ್ಕಣೆ

ಆತನಗ ಪಂಜದ ಕೇಮೆರೆ ಓಲೆ ಬರೆಪಾದ್ ಕಡದೆ. ಎಂಕ್‌ಲೆ ಪಂಜದ ಗಡಿಕ್ ಬಂಟೆರೆನ್ ಕಡವೊಡು. ಎಣ್ಮೂರು ಬಲ್ಲಾಳ್ ಪಂಜದ ಪದವುಡು ಕೊಳಲೊಗು ಉತ್ತರ ಕೊರೊಡು. ಉತ್ತರ ಕೊರಂದಿ ಕಾಲೊಡು ಆಣೇಸ ಬುಡೊಡು ಪೊಣ್ಣೇಸ ಆವೊಡು. ನೆರಿ ಪತ್ತ್ ಸೀರೆನಕುಲು ತುತ್ತೊಡು. ಕುಂಟಿ ಮೈಪು ಪತ್ತ್‌ದ್ ಕುರು ಬಾಕ್‌ಲ್ ಅಡಿಪೊಡು.

ಪಂಜಿ ಜೈತಿ ದೋಸೊಗು ಬಂಟೆರ್ ಏಳ್ ಕಡಲ್ ಮೀಯೆರ್. ಮೀದ್ ಬತ್ತ್‌ದ್ ಕೊಳಲೊಗು ಬೂಳ್ಯ ಪತ್ತ್‌ದ್ ಪಿದಡ್ಯೆರ್. ಕೊಳಲೊಗು ಪೋಯೆರೆ ದುಂಬು ಉಪ್ಪು ಸೇಕೆರೆ ಬಲ್ಲಾಳೆ ಬೊಟ್ಟುದ ತಮ್ಮಲೆ ಅರ್ವತ್ತೆ ಕುಜುಂಬ ಕಾಂಜನ್ ಲೆಪ್ಪುಡಾದೆರ್.

"ಎಂಕುಲು ಬತ್ತ್ಂಡ ಎಂಕ್‌ಲೆಗ್, ಇಜ್ಜಿಂಡ ನಿಕ್ಕ್ ಕುಜುಂಬಕಾಂಜ. ಈಯಾಂಡಲ ಏಕನಡ್ಕದ ಎರ‍್ಯಂಗಲ ಬೂಮಿನ್ ತೂವೊಂದು ಉಪ್ಪುಲ"

ಇಂಚ ಪಂಡೊಂಡೆರ್ ಬಂಟೆರ್. ಕುಜುಂಬ ಕಾಂಜವಗ್ ಬೂಮಿ ನೆಲ ಒಪ್ಪವೊಂಡೆರ್. ಪಂಜದ ಪದವುಗು ಬತ್ತ್‌ದ್ ಎತ್ತೊಂಡೆರ್. ಮೆಗಿ ಪಳೆ ಒಟ್ಟುಗು ಉಂತುದು ಪಾತೆರೊಂಡೆರ್.

"ಓ ಮೆಗ್ಯ ಕೊಳಲೊಡು ಯಾನೆ ಈಯೆ ಸೈತ್‌ಂಡ ಎಂಚ ತೆರಿವುನೆ. ಯಾನ್ ಸೈತೆಂಡ ಗೂವೆದ ಬೈಕಲ್ಲ್‌ಡ್ ಕಕ್ಕೆದ ಒರುವಾದ್ ತೋಜುವೆ. ಈಲ ತೂವೊನುದು ಉಪ್ಪೊಡುಯಾ, ಈಲ ಸೈತಂಡ ಎಂಕ್‌ಲಂಚನೆ ತೋಜೊಡುಯಾ!"

ಪಳೆಯೆ ಕೋಟಿಲ ಮೆಗ್ಯೆ ಚೆನ್ನಯಡ ಪಂಡೆಲ.

"ನನ ನಮ ಓಲು ಒಟ್ಟಾಪುನೆ? ಓಲು ಒಂಜಾಪುನೆ ಮೆಗ್ಯ?"

ಮೆಗ್ಯೆ ಪಳೆ ಪಾತೆರೊಂಡೆರ್. ಮಿತ್ತ ನಡಿವೊಲ್ಲ ಕೊಳಲೊಗು ಪಳೆ ಪೋಯೆನೆ. ತಿರ್ತ ಪನಿವುಳ್ಳ ಕೊಳಲೊಗು ಮೆಗ್ಯೆ ಪೋಯೆನೆ. ಓಣಿದ ಮುಗೇರೆರ್, ಬೈಲ ಬಾಕುಡೆರ್, ಕೊಟ್ಯದ ಕೊರಯೆರ್ ಬತ್ತ್ ಸೇರ್ದೆರೆ.

ತಿರ್ತ್ ಪನಿವುಳ್ಳ ಕಳಟ್ಟ್ ಚೆನ್ನಯಿ ಕೊಳಲ ಸಾದೊಂದುಲ್ಲೆ. ಅಡ್ಡ ಬತ್ತ್‌ನಕ್ಲೆನ್ ಸುರ್ಯ ಪತ್ತ್‌ದ್ ತೆಲಪಾದೆ. ಎದುರು ಉಂತುನಕ್ಲೆನ್ ಬಿರು ಪತ್ತ್‌ದ್ ಪಗರಿ ಬುಡುದು ಬೆರಿ ಪತ್ತ್‌ದೆ. ಆತೆನ ಪೊರ್ತುಡೆ ಒಲುತು ಬತ್ತ್‌ಂಡ ಚೆನ್ನಯನ ಕಡೆಕಾರ್‌ಗೊಂಜಿ ಪಿರವುಡು ಪಗರಿ ನಚ್ಚ ಬೆಂದ್‌ಂಡೆ. ನಚ್ಚ ಬೆಂದ್‌ನ ಪಗರಿನ್ ಚೆನ್ನಯಿ ಅಂಚೆನೆ ಪಿರ ಕುಡ್ತುದೆನೆ. ದೆಂಗ್‌ದ್ ಪಿರವುಡೆ ಕಂಡ್‌ದ್ ಕಾರ್‌ಗ್ ಪಂಜದ ಪಡೆನಾಯಿ ಚೆಂದುಗಿಡಿ ತುಚ್ಯೆನೆ. ಅವು ಅಯನ ತಿಗಲೆಗೆ ಪಿರ ಕೊಲ್ತುಂಡೆ. ಚೆಂದುಗಿಡಿ ಮಗ್‌ರ್‌ದ್ ಕಾಯ ಬುಡು ಕೈಲಾಸ ಸಂದ್ಯೆನೆ.

ಮಿತ್ತ್ ನಡಿವುಳ್ಳ ಕೊಳಲೊಗು ಕೋಟಿ ಪೋಯೆತ್ತೆ. ಕೊಳಲ ಸಾದ್ಯೆ. ಅಡ್ಡ ತಲ್ತ್‌ನಕ್ಲೆನ್ ಗಿಡೆತ್ತೆ. ಎದುರು ಉಂತುನಕ್ಲೆನ್ ಬೆರಿ ಪತ್ಯೆ. ಸದ್‌ರ್‌ಗ್ ಸದ್‌ರ್ ಕೊರಿನಕ್ಲೆಗ್ ಸುರ್ಯೊದಗುರ್ತ್ ಕೊರ್ಯೆ. ಪಂಜದ ಕಡೆ ಸೋತೊಂದೇ ಪೋಂಡು. ಪೋಪಿ ಕಾಲೊಡು ಪರ್ಮಲೆ ಬಲ್ಲಾಳ್‌ದಂಡ್ ಪಡೆ ಕೂಟೊಂದು ಬತ್ತೆ. ಪಂಜದ ಕಡೆಟ್ ಉಂತುದು ಕೊಳಲ ಸಾದ್ಯೆ. ಏಳ್ ಇರ್ಲ್ ಎಣ್ಮ ಪಗೆಲ್ ಪಂಜ ಎಣ್ಮೂರು ಕೊಳಲ ಸಾಗ್‌ಂಡ್. ಬಂಟೆರೆನ್ ಏರೆಡ್‌ದಲಾ ಗೆಲ್ಪೆರೆ ಆಯಿಜಿ.

ಆತೆನ್ ತೂಪುನ್ನೆ ಪರ್ಮಲೆ ಬಲ್ಲಾಳೆ ಒಂಜಿ ಮೋಸ ಬೆಂದೆನೆ. ಕೋಟಿ ಬೈದ್ಯನ ಪಿರುವುಡು ದೆಂಗ್ ಉಂತುದೆನೆ. ಕಂಡ್‌ದ್ ತಿಗಲೆಗ್ ಪಗರಿ ಕುತ್ಯೆನೆ. ದಾನೆಂದ್ ಪನೊಡು. ಪಿರಮಗ್‌ರ್ ತೂನಗ ಪರ್ಮಲೆ ಬಲ್ಲಾಳ್ ಉಂತುದುನ ತೋಜಿಂಡೆ.

"ಅಯ್ಯೋ ಬಲ್ಲಾಳೆ! ಪೇರನುಪ್ಪು ಕೊರ್ದು ತಾಂಕಿನ ಈರೇ ಇನಿಗ್ ಇಂಚ ಎನ್ಯರಾ? ಎನ ತಿಗಲೆಗೇ ಪಗರಿ ನಚ್ಚ ಬೆಂದರಾ? ಈರೆಗೆಂಚ ಮನಸ್ ಬತ್ತ್‌ಂಡ್?"

ಕೋಟಿ ಮಾನಿ ಜುವ ಪೋಪಿ ಕಾಲೊಡು ಬೇನೆ ತಡೆವಂದೆ ಇಂಚ ಪಂಡ್ ಕರಗಿಯೆನೆ. ಇಂಚಿ ಪರ್ಮಲೆ ಬಲ್ಲಾಳ್ ಮನಿ ಮಂಬು ದಾಂತೆ ತರೆ ತಗ್ಗಾದ್ ಉಂತುದೆನೆ. ಆತನ ಪೊರ್ತುಗು ಪಂಜ, ಎಣ್ಮೂರು, ಪರ್ಮಲೆ ಬಲ್ಲಾಳೆರೆನ್ ಕೋಟಿ ಮಾನಿ ಕೈತಡೆ ಲೆತ್ತೆನೆ.

"ನನ ಮಿತ್ತ್‌ಗ್ ನಿಕುಲು ಮೂವೆರ್ ಬಲ್ಲಾಕುಳು ಎಕಸ್ತೆರಾದ್ ಉಪ್ಪೊಡು"

ಇಂಚ ಪಂಡ್‌ದ್ ಅಕ್ಲೆ ಮೋನೆ ತೂದು ಅಪಗನೆ ಪೆರಣ ಬುಡ್ಯೆನೆ.

ಕೋಟಿ ಬೈದ್ಯೆ ಕಾಯ ಬುಡುದು ಕೈಲಾಸ ಸಂದ್ಯೆ. ಬೆರ್ಮೆರೆ ಬಲ ಬಾಗೊನು ಸೇರ್ಯೆರೆ ಅಂಗಣ ಜತ್ತೆ. ಆತನಗ ಒಂಜಿ ಪಾತೆರ ಕೇಂಡ್ ಬತ್ತ್‌ಂಡ್.

"ಅಂಗಣ ಜಪ್ಪಡ ಮದಿಲ್ ಮುಟ್ಟಡ. ಈ ಒರಿಯೆ ದಾಯೆ ಬತ್ತ? ನಿಕುಲು ಒಟ್ಟುಗೆ ಪುಟ್ಟು ಬಳತಿನಕುಲು. ನಿನ ಮೆಗ್ಯಾನ್‌ಲ ಲೆತೊಂದು ಬಲ. ನಿಕ್‌ಲ್ ಇರ್ವೆರ್‌ಲ ಒಟ್ಟಿಗೆ

ಉಪ್ಪೊವ್ಡಾಯಿನಕುಲು"

ಆತನಗ ಕೊಳಲ ಸಾದ್ಯೊಂದು ಪಳಯನ್ ನಾಡೊಂದು ಮೆಗ್ಯೆ ಬತ್ತೆನೆ. ಅವುಲು ಗೂವೆದ ಬೈಕಲ್ಲ್‌ಡ್ ಕಕ್ಕೆದ ಒರುವೊಂಜಿ ತೋಜಿಂಡೆ.

"ಅಯ್ಯೋ ಅಣ್ಣಾ! ಎನನ್ ಬುಡುದು ಈ ಒರಿಯೆ ಪೋಯನೆ? ನನ ಮಿತ್ತ್ ಯಾನ್ ಒರಿದ್ ದಾನೆ ಉಂಡು?"

ಚೆನ್ನಯೆ ಗೂವೆದ ಬೈಕಲ್ಲ್‌ಗ್ ತರೆ ತಾಂಟಾದ್ ಜುವ ದೆತ್ತೊಂಡೆನೆ. ಇಂಚಿಡೆ ಪಳಯನ ಪುನತ್ತ ಮೇಲ್‌ಗ್ ಬೂರ್ದು ಪೊರೆಲ್ ನರೆಲ್ಯೆನೆ, ಕಾಯ ಬುಡ್ಯೆನೆ, ಕೈಲಾಸ ಸಂದ್ಯೆನೆ. ಮೆಗ್ಯೆ ಪಳೆ ಇನೆವುಳ್ಳ ಬಂಟೆರೆ ರಡ್ಡ್ ಜೂವೊಲು ಅಲ್ಪ ನೆಗತ್ತ್ ತೋಜಿಯನೆ. ಅಮರ್ ಬಾಲೆಲೆ ಉಡಲ ತುಡರುಲು ತೆಕ್ಕಿಯನೆ. ಅವು ಬೆರ್ಮೆರೆ ಗುಂಡೊಡು ನಂದಾದೀಪ ಆದ್ ಬೆಳಗಿಯನೆ.

ಬಲ್ಲಾಳುಳು ಅಕ್ಲೆ ಕೈಟೇ ಕೋಟಿ ಚೆನ್ನಯೆರೆನ್ ಕೆರಿಲೆಕ್ಕಾಂಡ್. ಈ ತಪ್ಪುಗು ಪಿರಿಯಾದ್ ಬಂಟೆರೆ ನೆನೆಪುಗು ಗರೊಡಿ ಕಟ್ಟಯೆರ್. ಇನಿ ತುಳುನಾಡ್‌ಡ್ ಉಪ್ಪುನ ಗರೊಡಿಲು ಈ ಬಂಟೆರೆ ಪುದರ್‌ಡ್ ಉಂಡಾಯಿನವು. ಅಲ್ಪ ಕಾಲಾದಿಗ್‌ಲಾ ಅಕ್ಲೆ ಪುದರ್‌ಡ್ ಕೋಲ ಜಾತ್ರೆ ನಡತೊಂದುಂಡು. ಗರೊಡಿಲೆಡ್ ಬೆರ್ಮೆರೆ ಒಟ್ಟುಗು ಈ ಬೈದ್ಯೆರ್ಲೆನ ಒರುಕ್ಕುಲೆನ್ ನಮ ತೂವೊಂದುಲ್ಲೊ.

ಒಟ್ಟುಗೇ ಪುಟ್ಟುದು ಒಟ್ಟುಗೇ ಬುಳೆಯಿ ಜೋಡು ಜೋಕುಲೆ ಕತೆ ಉಂದು. ಅಂಕ ಕಾದ್‌ದ್ ಒಟ್ಟುಗೇ ಜುವ ಬುಡಿನ ಅಮರ್ ಜೋಕುಲೆ ಕತೆ ಉಂದು. ತುಳುನಾಡ್‌ದ ಪರಪೋಕುಡು ಉಂದು ಮಸ್ತ್ ಪುದರ್ ಪೋಯಿನವು. ಮಲ್ಲಾಯೆ ಎಲ್ಯಾಯೆ ಪನ್ಪಿ ಆದ ಬೇದೊ ಒಂಜಿ ಕಾಲೊಡು ಇತ್ತಿನವಂದ್. ಮೇಲ್‌ಜಾತಿ ಕೀಳ್‌ಜಾತಿ ಪನ್ಪಿ ಅಂತರಬೆಂತರಲಾ ಇತ್ತಿನವಂದ್. ತಿರ್ತ ಜಾತಿದಾಕ್ಲೆನ್ ತೊರಿತ್‌ದ್ ಅಕ್ಲೆ ಮಿತ್ತ್ ದಬ್ಬಾಳಿಕೆ ನಡಪಾವೊಂದಿತ್ತಿನವುಲಾ ಅಂದ್. ಅಕ್ಲೆನ್ ದೂರ ದೀದಿತ್ತಿನೆ ಅಂದ್. ಅಕ್ಲೆ ಮಿತ್ತೇ ಸವೋರಿ ಮಲ್ತೊಂದು ಇತ್ತಿನೆ ಅಂದ್. ಉಂದೆನ್ ಮಾತ ತೂದು ತಡೆವಂದೆ ದೈರೊಡು ಸೊರದೆತ್ತ್ ಕಾಟಕ್ಕಾಯಿ ಲಕ್ಕಾಯಿನಕುಲು ಕೋಟಿ ಚೆನ್ನಯೆರ್. ನ್ಯಾಯೊಗು ತಿಗಲೆಡ್ ಸಾದಿ ಕೊರಿನಕುಲು. ಅನ್ಯಾಯೊಗು ಸುರ್ಯೊಡು ಸಾದಿ ತೋಜಿಪಾಯಿನಕುಲು.

"ಬಿರುವೆರೆಡ್ ಇರುವೆರ್"

ಪಂಡದ್ ಪುದರ್ ಪಡೆಯಿನ ಬಿರ್ದ್‌ದ ಬೀರೆರ್ ಬಿರ್ಸೆರ್ ಈ ಬಂಟೆರ್.

ಕೆಲವು ಸಬ್ದೊಲೆ ಅರ್ತೊ

ಅಮೆನೀರ್	=	ಕಂಡೊಗು ಬಿತ್ತ್‌ನಗ ಇತ್ತ್‌ನ, ಬಿತ್ತ್‌ದಾಯಿನ್ನೆ ಕೊಡಿಪು ತೋಜಿ ಬೊಕ್ಕ ಕಳೊವೊಡಾಯಿನ ನೀರ್.
ಅಯ್ಯಲ	=	ಅಯಿವಳ, ಅಯಿನ್‌ಸೇರ್
ಅರದಲ	=	ಬೂತಕಟ್ಟುನಕುಲು ಅತ್ತ್‌ಂಡ ಆಟದಕುಲು ಇಂಚಿತ್ತಿ ಕಲಾವಿದೆರ್ ಏಸೊ ಪಾಡ್ನಗ ಮೋನೆಗ್ ತೊಡೆಪುನ ಮಂಜಲ್ ರಂಗ್.
ಈಡ್	=	ನೋಟ
ಉಜ್ಜಾಲ್	=	ಉಯ್ಯಾಲೆ
ಎಕಸ್ತೆರಾದ್	=	ಒಟ್ಟಾದ್
ಏಳ್‌ಗಿಂಡಿ ಕೋಪ	=	ಏಳ್‌ಗಿಂಡ್ಯೆ ಕೋಪ, ಉಗ್ರ ಕೋಪ
ಕರಿಯ	=	ನೀರ್ದ ಪರಿಪು, ತೋಡು
ಕಲೆಂಬಿ	=	ಮಲ್ಲ ಪೆಟ್ಟಿಗೆ
ಕಳೋರಿ	=	ಕಳರಿ, ಕೇರಳದ ಪ್ರಾಚೀನ ಸಮರ ಕಲೆ
ಕಾಟಕ್ಕಾಯಿ	=	ಸುಲಿಗೆ, ದಂಗೆ
ಕಾಪುರ	=	ಬಚ್ಚಿರೆ ತಿಂದ್‌ದ್ ಬುಡಿ ಉಬ್ಬಿ
ಕುಡುಮ	=	ಧರ್ಮ
ಕುತ್ತಟ್ಟೆ	=	ಅಟಿಲ್ದ ಕೋಣೆಡ್ ದಿಕ್ಕೆದ ಕಲ್ಲ್‌ಡ್ದ್ ಮಿತ್ತ್ ಉಪ್ಪುನ ಪುಗೆದೆಂಗ, ಅಟ್ಟ
ಕೂಟಾಯಿ	=	ಅರಿತ್ತ ಮುಡಿಕ್ಲೆನ್ ದಾಸ್ತಾನ್ ದೀಪುನ ಜಾಗೆ
ಕೋಲ	=	ದೈವೊಲೆಗ್ ವರ್ಸೊಡೊರ ಕೊರ್ಪುನ ಪರ್ವ, ನೇಮ
ಗರೊಡಿ	=	ಗರಡಿ, ವ್ಯಾಯಾಮ ಶಾಲೆ. ಕೋಟಿ ಚೆನ್ನಯ ಇಂಚಿತ್ತಿ ವೀರ ಪುರುಷೆರೆ ಆರಾಧನೆದ ಕೇಂದ್ರ
ಚಪ್ಪರಂಬು	=	ಚಪ್ಪರ್ ಕೊಂಬು, ಕವಲು ಕಿರೀಟ

ಜೀಕ್‌ದ ಮುಟ್ಟು	=	ನಡಪುನಗ ಸೊರಲಕ್ಕಾವುನ ಮುಟ್ಟು
ತಾರಗೆ	=	ನಕ್ಷತ್ರ
ತೊಡು	=	ಆಸೆ
ತೊಡಂಕ್	=	ತರ್ಕತ್ತಿ ದೀಯೆರೆ ಸೊಂಟೊಗು ಕಟ್ಟುನ ಕೊಕ್ಕೆ
ದಾಡೆ	=	ಪಂಜಿದ ದವುಡೆದ ಕೂಳಿ
ನಚ್ಚಬೆಂದ್‌ಂಡ್	=	ತಾಗ್‌ಂಡ್, ಕಂತ್‌ಂಡ್
ಪಂಜಿದ ಉಬ್ಬ	=	ಪಂಜಿದ ರೋಮ
ಪಾರೆ	=	ಸೊಂಟ ಬೊಕ್ಕ ಪುಗೆಲ್‌ದ ಎಲುಕುಲೆ ಕೂಟುದ ಬಾಗೊ
ಪಿಡಿಗೆ	=	ಗುಂಪು
ಪುಲೆವು	=	ಒಡಕ್
ಪೂಕರೆ	=	ತಲಕೆ, ತಾರೆದ ತಿರಿ, ಪೂ, ಇಂಚಿತ್ತಿನೆಡ್ದ್ ಸಿಂಗರಿತ್‌ನ ಕಮ್ಮೊ. ಕಂಬುಲದಂಚಿತ್ತಿ ಕೊಂಡೊಲೆನ್ ಕೋರಿನೆಡ್ದ್ ಬೊಕ್ಕ ಕಂಡೊಲೆ ಕಂಡದ ನಡುಟು ಸುಗಿತ್ ಆಚರಿತ್‌ದ್ ನಡ್ಪೆರ್.
ಪೆರಿಯಾಕುಲು	=	ಹಿರಿಯಾಕುಲು
ಪೊಲಿ	=	ಎಚ್ಚಿಗೆ ಆಪುನವು
ಬಂಟಕತ್ತಿ	=	ಅಂಕತಂಕದ ಬೀರ ಬಿರ್ಸಾದಿಗೆದ ಬಿರ್ದ್‌ಗುರ್ತದ ಕತ್ತಿ
ಬತ್ತಡ	=	ಬಸ್ತಿ, ಬಸದಿ
ಬೆರ್ಮೆರ್	=	ಒಂಜಿ ಪ್ರಧಾನ ದೈವ
ಬೋಟಿ	=	ಕರ್ಲ್‌ಕರಿಯಟೊ
ಮದಿಲ್	=	ಗೋಡೆ
ಮೋಸ ಬೆಂದೆರ್	=	ಮೋಸ ಮಲ್ತೆರ್
ಸರೋಳಿಮಂಜ ಕೊಟ್ಯ	=	ಇಲ್ಲಡೆ ಕೊನತ್ತಿ ಬೊಕ್ಕ ಕಳಿತ್ತಕಡ್ಯದೀಪಿ ಜಾಗ್.
ಸುರ್ಯ	=	ಸುರಿಯ, ಸುರ್ಯೊ. ಸರ್ತೊ ಬೊಕ್ಕ ದೂಂಚಿ ಮುನೆತ್ತ ಕತ್ತಿ
ಸೇಟ್ ಮಸೆವೊಂದು	=	ರೋಮಕೊಕ್ಕೆರು ತಂಕದ ಬಿರ್ಸಾದಿಗೆ ತೋಜಾವೊಂದು
ಸೇಜೆ	=	ಸಂಭಾವನೆ, ಉಡುಗೊರೆ

ಜೋಕ್ಲೆಗಾದ್ ತುಳು ಕತೆಕ್ಕುಲು

1. ಕೋಟಿ - ಚೆನ್ನಯ - ಡಾ. ವಾಮನ ನಂದಾವರ
2. ಅಕ್ಕೆರಸು ಸಿರಿ - ಎ.ವಿ. ನಾವಡ
3. ಕೋಡ್ದಬ್ಬು - ಡಾ. ಸುಶೀಲಾ ಉಪಾಧ್ಯಾಯ
4. ಪರತಿ ಮಂಗನೆ - ಕೆ. ಲೀಲಾವತಿ
5. ಪುಳ್ಕೂರ ಬಾಚೆ - ವೆಂಕಟರಾಜ ಪುಣಿಂಚತ್ತಾಯ
6. ಅಬ್ಬಗೆ ದಾರಗೆ - ಕೆ.ಜೆ. ಶೆಟ್ಟಿ ಕಡಂದಲೆ
7. ಮೂಂಕು ಸಂಬಳೊ - ಡಾ. ಕೆ. ಚಿನ್ನಪ್ಪ ಗೌಡ
8. ಮಗೆ ಬರವು ಕಲ್ತೆ - ಕನರಾಡಿ ವಾದಿರಾಜ ಭಟ್
9. ಮಾಯಂದಾಳ್ - ಯಶವಂತಿ ಸುವರ್ಣ
10. ಕಲ್ಲುರ್ಟಿ ಕಲ್ಕುಡೆ - ಅಮೃತ ಸೋಮೇಶ್ವರ
11. ಬನ್ನಾಲ್ - ಕ್ಯಾಥರಿನ್ ರಾಡ್ರಿಗಸ್
12. ಮಾಮಿ ಮರ್ಮಲ್ - ಡಾ. ಗಣನಾಥ ಶೆಟ್ಟಿ ಎಕ್ಕಾರು
13. ಜೋಗಿ ಪುರುಸೆರ್ - ಕುದ್ಕಾಡಿ ವಿಶ್ವನಾಥ ರೈ
14. ಅಗೋಳಿ ಮಂಜನೆ - ಗಣೇಶ ಅಮೀನ್ ಸಂಕಮಾರ್
15. ಕಣ್ಣ್‌ಡ್ ತೂವಂದಿನ ಕೆಬಿಟ್ ಕೇನಂದಿನ - ಕೆ.ಆರ್. ರೈ
16. ನಾಗಸಿರಿ - ಅನಂತರಾಮ ಬಂಗಾಡಿ
17. ಮಾಯೊದ ಪೊಣ್ಣು - ಡಿ. ಯದುಪತಿ ಗೌಡ
18. ಮುಡಿಪ್ಪೆರಾವಂದಿ ಮಲ್ಲಿಗೆ - ಎನ್. ಕೊಯಿರಾ ಬಾಳೆಪುಣಿ
19. ಅಪ್ಪೊವದಡ್ಯೆ - ಮದ್ದು ಮೂಡುಬೆಳ್ಳೆ
20. ಭೂತಾಳ ಪಾಂಡ್ಯೆ - ಡಾ. ಪಾಲ್ತಾಡಿ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಆಚಾರ್